www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 18-го жовтня 1917. Ч. 123. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, October 18, 1917. No. 123.

МОРСЬКА БИТВА В РИГСЬКІМ ЗАЛИВІ.

Німці втратили два торпедовці. - 2.400 російських жовнірів полонено на острові Езель.

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЮТЬ ПОЛЬЩІ ЦІЛКОВИТУ НЕЗАВИСИМІСТЬ.

Центральні держави проголосили трох членів польської управляючої ради.

Вісти з України.

—o—

ЗАКЛИК ВІЙСКОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

Народе український!

Саме тоді, як відроджуєть ся до нового житя наш край, саме тоді, як Центральна Рада стає найвисшим органом на Україні, а Ґенеральний Секретаріят бере в свої руки розпорядчу владу, щоби порядкувати всею Україною і завести той лад, якого хочуть люди праці, стане в сей час чорна хмара на хмарі ся на нашу рідну землю.

Ви знаєте, що деякі полки, скаламучені шпіонами та ріжними пройдисьвітами, не стали слухатись військової власти і почали самовільно відступати з позицій. Ворог тим скористував ся, прорвав фронт і тепер уже сунє на землю нашу. Юрба дезертирів почала тікати попереду і руйнувати добро наше та новим лихом загрожувати і жінкам і дітям нашим. Висша військова власть вживає тепер всіх сил, щоби вивести порядок і перетворити військо в дужу силу, яка зупинила наступ ворога і захистила Україну від лиха руїни.

Ми повинні допомогти військовій власти в сій великій справі. Не ховайте дезертирів, а ловіть їх і відсилайте куди треба. Спасенє України в наших руках. Тільки ми можемо вратувати землю нашу. Тільки ми недопустимо, щоб урожай, який вже зжали жінки і діти наші та старі батьки, попав до рук ворога і щоб останню худобу відібрав він від нас.

Тепер цілий ряд дивізій і корпусів на фронті призначено перетворити в українські, отже небавом мати-мемо велику національну армію. З усіх усюдів поспішають до сих дивізій та корпусів Українці салдати і офіцири. Формують ся тепер чотири батальони „Ратованя України" при першім українськім запасним (резервовім) полку: один курінь (батальон) в Чернигові, один в Кременчуці, два в Києві. Тисячами і десятками тисяч ідуть Українці до своїх братів — в українські дивізії, щоб стати з ними плече до плеча і недопустити до загибели добра нашого і бути тою непорушною скелею, об яку розібють ся напади ворога.

Я, яко Ґенеральний Секретар в справах військових Центральної Української Ради, і Український Військовий Ґенеральний Комітет, що працює разом зі мною і при мені, всі сили покладемо, щоб як найшвидше допомогти українізації війска і тим вратувати Україну.

Допоможіть же, Брати, і Ви нам в сій справі. Загрійте любовю Вашою синів і братів Ваших, що на фронті в українських дивізіях боронять наш край і житє своє віддають для нього. Покажіть їм, що Ви опікуєте ся тяжкою долею їх і памятаєте про них. Допоможіть тим жінкам салдатів, що опинили ся тепер самі, впорати ся з хазяйством, зжати та змолотити хліб. Збирайте для наших українських дивізій подарунки і все, що ви дасьте і пожертвуєте для них, — все те ми перешлемо нашим воякам братам на фронт. Жертвуйте гроші, хліб, полотно, ґютон, мило, сало, всяку страву, — за кусок рідного хліба, за все від щирого серця подякують вони батькам, жінкам і дітям своїм. Налагодьте і орґанізуйте сю справу широко по всій Україні. Розмножуйте сю відозву в десятках і сотках тисяч примірників, розклейте їх скрізь на зелізничих стаціях, пристанях, зверніть ся до комісарів, комітетів ріжних, щоб з хати до хати поширити сю відозву, і з рук до рук передати її, щоб вона стала відомою по всій Україні і щоб на неї з щирим серцем і опікою відгукнула ся ціла Україна.

Ратуйте Україну!

Ґенеральний Секретар в справах військових: **С. Петлюра.**

(„Наша Справа", з 30. липня 1917).

—o—

ПРЕДСТАВНИКИ НЕ-УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАДІ.

Дня 11. липня в Центральній Раді відбуло ся перше засіданє комітету Української Центральної Ради при участи нових її членів — представників революційно-демократичних орґанізацій і національних меньшостий. Засіданє відкрив М. Грушевський, який привитав представників не-українських революційних орґанізацій яко членів і співробітників. М. Грушевський сподіваєть ся, що незабавом всі нові члени-не-Українці відбудуть в комітет в повній скількости.

В імени еврейської соціялістичної партії „Паолей Ціон" виступав її представник С. І. Гольдман. „Партія „Паолей-Ціон" — заявив Гольдман — стоїть за національно-територіяльну автономію еврейського народу в Палестині. Тому зовсім натурально вона підтримує й стремління Українців до національно-територіяльної автономії України".

Від сіоністів виступає М. Т. Розенштайн. Він висловлює глибоке поважанє та співчутє відродившому ся українському народови. Сіоністи сподівають ся, що таксамо поставить ся до Євреїв і вільний український нарід.

І Гольдман і Розенштайн висловлюють певність, що в спільній роботі на користь окремих національностий всі ми будемо працювати на благо всіх народів, всього світа.

Від польської соц. партії витає комітет інжинір (імени не подано).

Далі до нових членів Ради звертаєть ся з промовою предсдатель ґенерального секретаріяту, В. К. Винниченко. Він висловлює радість, що тепер представники не-Українців будуть працювати в тісній єдности з Українцями. Не треба недовіря, національних суперечок. Ходімо разом по шляху досягненя влади демократії.

Тов. голови Ради робітничих депутатів, А. Доротов, зазначує особливу важливість обєднаної праці в сей момент, коли ворог іде на нас. Промовець сподіваєть ся, що спільними зусиллями ми припинимо

(Продовжене на стороні 2-гій).

З РОСІЇ.

—o—

Німці займили велику часть острова Езель. — 2,400 полонених.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 16. жовтня (через Лондон). — **Німці мають у своїх руках велику часть острова Езель, як се доносить воєнна кватира. Російські війска є відтяті від півострова Сворбе і ставлять розпучливий опір.**

Острови Руно і Абро (в Ригськім заливі) **находять ся в німецькім посіданю.**

Німці полонили 2.400 російських жовнірів на острові Езель і здобули 30 гармат, 21 машинових крісів і значне число літаків, доносить рапорт.

Урядовий звіт звучить:

Війска під командою ґен. Катена заняли головну часть острова Езель. На півострові Сворбе, який тягнеть ся на полудне, російські війска зістали відтяті, але дотепер ставлять розпучливий опір.

Тяжкі побережні батерії зістали приневолені до мовчанки огнем з наших кораблів. Неприятеля так сильно притиснено до східного побережа, що лише частина його війск була всилі втечи через греблю, яка веде на остров Моон.

Підчас битви коло примістка в Орісар, на східнім побережу острова Езель, наші кораблі успішно співділали з огнем від півночи.

Дотепер начислено поверх 2.400 полонених. 30 гармат, 21 машинових крісів, кілька літаків і богато воєв впало в наші руки.

Наші висаджені війска при знаменитій співучасти фльоти під командою віцеадмірала Сміта перевели головну часть своєї задачі в 4 днях. Острови в Ригськім заливі, Руно і Абро, в наших руках.

Затоплено 2 німецькі торпедовці.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОҐРАД, 16. жовтня. — Російська фльота торпедовців, боронячи проливу Соело на північ від острова Езель, який займили німецькі війска, щоби взяти у своє посіданє Ригський залив, осягнула значний успіх.

Урядовий звіт доносить нині, що там підчас битви в неділю затоплено два німецькі торпедовці, а два инші ушкоджено. Один російський торпедовець підчас битви потонув.

Більше ніж 12 німецьких торпедовців силою вдерли ся до заливу, діставши поміч від дредноутів, коли їх зазтакували російські кораблі. По острій битві німецька ескадра відплила.

Російський затоплений корабель „Гром" числив 1.100 тон. Його залога числила 93 людий; їх доля доси незвісна.

Німецькі війска поширюють дальше свої здобутки на острові Езель, одержавши скріпленя. Вони розпочали наступ на півострів Сворбе, полуднево західну часть острова, маючи на цілі здобуте російських батерій в Церель. Ці батерії хоронять вхід до Ригського заливу.

Не слухано осторогти адмірала.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Висадженю німецьких війск на острові Езель можна було запобігти лише через ризиковну битву серед некорисних відносин, яка могла остаточно скінчити ся отворенем Фінського заливу. Німцям, — заявив нині міністер маринарки, адмірал Вердеревський, Удар є тяжкий, але жав, з Англії і з Франції, російська фльота не мала правдоподібно змоги перешкодити Німцям.

„Від марта я кілька разів звертав увагу на можливість такого удару, — сказав адмірал — і я говорив про сю справу також з президентом Керенським, але ніхто не звертав уваги на пересторогу правительства. Хоч ми находимо ся в часах війни, то наші політичні суперечки займають перше місце в умах народу. Німці беруть се під увагу і, як показуєть ся, вони є всилі се вповні використати".

Німецька фльота є чотири рази більша ніж російська, говорить дальше адмірал. **Фльота в Ригськім заливі робила все можливе, щоби недопустити до висадженя на сушу Німців, і таксамо на будуче буде сповняти всі прикази міністра маринарки.**

Міністер маринарки не бачить безпосередної небезпеки, щоби Німці пробували вдерти ся до Фінського заливу. Він висказав надію, що з причини спізненої пори німецькі воєнні операції будуть зльокалізовані.

Петроградська рада роб. і салд. депутатів видала до війска і до фльоти відозву, щоби слухали своїх командантів і щоби боронили ся, хороняти столицю, та щоби прогнали Німців з Ригського заливу.

Керенський назад при роботі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОҐРАД, 16. жовтня. — **Тимчасове правительство відложило отворене тимчасового парляменту з 18. на 20. жовтня.**

Премієр Керенський, який вже виздоровів, поверне завтра назад до Петрограду і отворить парлямент.

Вісім днів перед отворенем установчих зборів парлямент має покінчити свою працю. Члени парляменту одержать парляментарну нетикальність і будуть уволнені від військової служби. Всякі постанови, які будуть приняті парляментом, будуть мусіли мати підписи найменьше 30 членів, аби могли стати правосильними.

Міністерство війни вислало спеціяльних комісарів до кождої армії на фронті, щоби поробити заходи для заосмотреня армії в поживу при приготованю до надходячої воєнної кампанії.

Телеґрама президента Вілсона до Катерини Брешковської.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОҐРАД, 15. жовтня (через Лондон 16. жовтня). — **Давід Р. Френсіс, американський амбасадор, доручить особисто Катерині Брешковській, „бабушці революції", телеґраму від президента Вілсона. В письмі, яке є датоване 12. жовтня, президент висловлює свою віру в духову силу Росії.**

—o—

Нарада в справі воєнних бранців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

КОПЕНҐАҐЕН, 16. жовтня. — **Вчера розпочали ся наради воєнних полонених, на яких мають ся обговорити справи щодо виміни полонених і висилани пожиток для полонених жовнірів у ворожих державах.**

В нарадах брали участь урядові представники російського, австрійського, німецького і турецького правительства, але не було відпоручників зі Заучених Держав.

Справа Польщі.

Аліянти признають, що ціла Польща повинна бути на всякий случай независима.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОҐРАД, 16. жовтня. — Міністер для заграничних справ, Терещенко, на вчераших зборах з нагоди 100-літної річниці смерти польського героя Косцюшка заявив, що аліянти є того переконаня, що **всякий мир повинен признати независимість неподільної Польщі".**

Ся заява ріжнить ся від заяви російського провізоричного правительства з послідного марта, в якій було сказане, що Польща повинна одержати автономію під покровом Росії.

Богато з дипльоматів було присутних на святі і богато з них промовляло на зборах.

Американський посол, Френсіс, порівняв у своїй промові американську і російську революцію, говорячи, що як американські проблеми зістали розвязані і полагоджені, таксамо російські будуть розвязані здоровим розумом інтелігентних і патріотичних Росіян. Посол заявив дальше, що Америка буде бороти ся, доки не будуть осягнені цілі людскости.

Центральні держави іменували управляючу раду для Польщі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

АМСТЕРДАМ, 16. жовтня. — **Цісар німецький і цісар австрійський іменували членів управляючої ради для нової польської держави,** як се доносить телеґрама з Берліна.

Цісар Вільгельм вислав до ґен. Безелера, ґенерального ґубернатора, телеґраму отсього змісту:

„Я вважав за відповідне в порозумінню з моїм сьвітлим союзником, цісаром Австро-Угорщини, і по мисли 4. арт. розпорядженя з 12. вер. 1917 р. іменувати членами польського королівства: варшавського архиепископа, Александра Каковського; президента міста Варшави, князя Любомірского і властителя дібр, Йосифа Островского".

Цісар поручив ґен. Безелерови перевести розпорядженє спільно з ґр. Шептицким, австрійським ґенерал-ґубернатором.

В НІМЕЧЧИНІ.

Девять десятих частий Німеччини хоче мира в дорозі угоди.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

АМСТЕРДАМ, 16. жовтня. — У своїй промові на конґресі у Вірцбурґу президент німецької соціялістичної партії, Еберт, заявив, що **скоре заключенє мира є житєвою конечностию для робітників всіх країв та що власть „затисненого пястука" мусить зовсім зникнути після страшних жорстокостий війни.**

„Коли би нині прийшло ся голосувати, — сказав Еберт — то 9 десятих частий народу було би за миром в дорозі угоди".

Шайдеман, згадуючи про справу з міністром маринарки, адм. Капеле, сказав, що на мешасте про сю справу не можна говорити публично.

„Але фактом є, — сказав він дальше, що коли би хотіли половити всіх, котрі брали участь в подібних випадках, мусіли би розпочати сейчас акцію проти 300 осіб. Що дня звертають ся до нас жовнірі з нарікання і ми отворили окреме бюро, щоби їх прослідити. Головна річ не писати ані говорити про нарікання, але їх усунути".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
In Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилаю замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилі.

На Україну впав новий страшний удар. Російське правительство відділило Холмщину від українських земель... Мимо просьб, мимо українських протестів, російське правительство не послухало голосу свого „полудневого брата", але зробило крок, яким болючо придоптало житєві інтереси України.

Ось-що пише київська „Робітнича Газета", яку редагує бувший український премієр В. Винниченко:

По своїй знаменитій інструкції Генеральному Секретаріятови тимчасове правительство предоставляє окремим губерніям і повітам право прилучити ся до України, підлягати компетенції генеральних секретарів. Длятого мають висловити ся з приводу сього земські збори, вибрані на підставі нових земських виборів. Страшенно демократично, страшенно прилично. Та навіть сеї „кадетської" справедливости правительство не дотримуєть ся, бо пару днів перед виданем своєї знаменитої інструкції під видом знесеня закона болючо вкололо Україну, відкресавши по предложеню голови ліквідаційної польської комісії, п. Ледницкого, від України цілу Холмщину. Та й так знаменито те переведено, що скільки-б не виносили постанов земські збори, до України Холмщина не прилучить ся. Бо правительство знесло закон, після котрого заложено холмську губернію, яку було виділено зі складу Царства Польського. Тепер Холмщину назад повернено в' склад губернії Царства Польського, компетенція тимчасового правительства на Холмщину не простягаєть ся, бо Польща тепер самостійна. Як схоче Польща пустити від себе Холмщину — пустить, ні — то ні, бо у внутрішні справи Польщі ніхто не буде втручуватись. Яке діло панам Милюковим і Керенським до української території, яку ніяк не можна прилучити до компетенції тимчасового правительства, поминаючи Генеральний Секретаріят?

Так думає російське правительство, обрізуючи Україну зі всїх боків. Пять губерній признано лише за Україною. Холмщину відрізано і віддано Полякам. Україна буде маленькою, слабенькою. На явний розрив, „на бунт" вона не пійде, а тимчасом пани Керенські при помочи Милюкових, Шульгиних і инших чорносотенців, при помочи Корнілових, великих і маленьких, контр-розвідки, де пани Геровські грають таку значну ролю — задушать український рух. Не задушать, та хоч заведуть таке-ж безладе, такий же хаос, як і по инший Росії.

Сього хотять Милюкови, та сього не хочемо ми. Справа переходить до стадії, коли рішенє залежить не від дипльоматів. Тепер через Українську Центральну Раду переходить вона до народів України. Лише від їх рішеня залежить статут Генерального Секретаріяту.

Остаточне окреслене території України залежати буде не від панів Керенських, а від міжнародної мирової конференції.

Там стрінуть ся пани Милюкови ріжних воюючих країн, там наших панів Милюкових будуть переконувати не доказами справедливости, а єдиними доказами, які вони розуміють, — доказами зелізного кулака.

Від сили і організованости демократії, від того значіня, яке набере гасло „мир без анексій і контрибуцій, на основі самоозначеня націй", буде залежати, аби сього кулака було зужито на користь справедливих домагань ріжних народів, у тім числі й українського.

Петроградська „Рѣчь", орган Милюкова, в ч. 179 (з 15. серпня) знова напала на український рух, називаючи його німецькою інтригою. Сим разом однак „Рѣчь" предвиджує в українськім руху німецьку інтригу на тій основі, що за независимостию України ще перед революцією заявив ся Микола Ленін, теперішний смертельний ворог... кадетів.

„Кадети" — як видно — вже всіцли присвоїти собі відому польську засаду: „Хоць не гоноровo, але здрово"...

Кадети уступають...

В Петрограді з початком серпня відбув ся IX. всеросійський зїзд конституційних демократів, який знаменуєть ся від попередних зїздів тим, що між делегатами з України і делегатами з инших російських територій прийшло до малого непорозуміня щодо становища партії супроти національного питаня.

Реферат про національну справу виголосив проф. барон Б. Е. Нольде, один з ревнійших московських національних лідерів під сучасну пору.

„Як в Росії може бути нормально і правильно порішена національна справа? — питає референт. — Сю справу можна полагодити двома способами: 1. — територіяльним розмежованєм національностий відповідно з етнографічною картою одного або другого краю, і 2. — рівноправностию заселюючих державу національностий, охороною національних прав всїх заселюючих державу народностий.

„Перший принцип територіяльного діленя має в собі ряд невідповідних сторін. Так, приміром, він представляє серіозну небезпеку поневоленя одною малою народностию, пануючою в даній області, других малих народностий, які мешкають на тійсамій території. І в сїм є жерело ворожнечі й роздорів між націями, які замешкують державу. Державно-історичний досьвід усїх країв цїлком по стороні другої системи, яка веде до обєднаня, а не до розєднаня народностий. Треба, щоби кожда національність одержала свою рівну пайку участи у всїх суспільних і державних справах. А тому, що неможливий є поділ цілої Росії після національностий задля небезпеки повстаня привілейованих національностий на кошт непривілейованих народних меньшостий, то національна справа в Росії повинна бути порішена в формі охорони прав національностий в виді особистих, нетериторіяльних груп.

„Держава повинна стреміти до обезпеченя культури її національностий, до постепенного переведеня в житє основ повної управи й самоуправи і з охороненєм прав московської мови яко мови вселержавної і міжнародної. Кождий, не лише на означеній території, але на території цілого краю, повинен знати, що його рідна мова знайде признанє. Національностям повинно ся признати право заключати поодинокі національні союзи для здійсненя задач культурної управи у відношеню до осіб, які признають свою приналежність до відповідних національностий.

„Длятого — кінчить свій реферат проф. барон Б. Е. Нольде — центральний комітет партії „народної свободы" (кадетів) рішив вибрати не принцип територіяльного діленя держави, а принцип заключуваня публично-правних національних союзів. Сей принцип є найбільше справедливий ще й тому, що в Росії є народности, які не мають своєї території. Возьмім, приміром, жидівску громаду, котра при такім порішеню справи находить повне заспокоєнє всїх своїх давнійших сподівань і потреб".

Таке становище кадетської партії (в якій більшість творять Жиди і Москалі) супроти національної справи викликало вже не одну крізу в російськім політичнім житю. Як виводить зі слів проф. Нольде, то програма кадетської партії цілком відповідає житєвим інтересам двох національностий: московської і жидівської, підчас коли не заступає інтересів инших національностий, а противно: йде з ними навіть в розріз. Коли береть ся під увагу давнійші сподіваня і потреби жидівського елементу, то тим пильнійшу увагу треба звернути на історичні сподіваня і потреби української національности, яка стремить до національно-територіяльної автономії.

Що таке становище кадетської партії йде в розріз навіть з поглядами своїх членів, свідчить про се виступ київського делегата Д. Н. Григорович-Барського, який заряд по рефераті проф. Нольде, обговоривши деякі важнійші місця в його рефераті, заявив, що проф. Нольде своїм рефератом хоче недвозначно сказати, що його партія відкидає автономію України.

„Виходить, — говорив Григорович-Барський — що будьто російська державність ніколи не признавала і не допускала автономії: підчас коли автономія у нас все була і є, напримір, у Фінляндії".

Відтак Григорович-Барський в лагіднім тоні посипав, що властиво центральний комітет кадетської партії зробив у відношеню питаня про автономію України?

По поставленю такого питаня делегатом Григорович-Барським в головах лідерів зїзду наступає нагла зміна. На естраду виступив Павло Н. Милюков, якому партія поручила була виготовити реферат про справу автономії України.

Милюков жалуєть ся на українських провідників за їх рішуче становище в справі автономії України. А однак з попіваних слів Милюкова бачимо, що лідери кадетів мусїли змінити свої погляди щодо автономії України. Коли на всїх зїздах кадетів, на всїх партійних нарадах, у всїх виступах кадетів-міністрів все маніфестувало ся погляд, що Україна ніяк не може одержати автономії, бо се означало би розчленованє Росії, то на IX. зїздї Милюков заявив, що „вимоги житя заставили центральний комітет партії піти дещо дальше ніж загальна програма про національні справи говорить. Вимоги житя заставили центральний комітет видвигнути справу про територіяльну автономію України. І центральний комітет партії кадетів постановив покликати до житя спеціяльну комісію для виготовленя проєкту про територіяльну автономію України і сей проєкт представити установчим зборам".

Вимоги житя змусили кадетів уступити Українцям! Українці знова є певні, що кадети все і всюди мусять уступити природним домаганям українського житя.

Як виглядає господарка у Федерації.

(Далше).

В останнім числі подали ми короткий перегляд фінансової господарки у Федерації після того, як вона була представлена членами екз. комітету Федерації делегатам на зїзді, а як знова була вона представлена в урядовім протоколі з нарад зїзду для членів і загалу. Зміст урядового протоколу свідчить наглядно, що секретар віча, п. М. Стечишин, співредактор „Народної Волї", якого іми находимо під урядовим протоколом нарад, не навів у протоколі таких справ, які панам з Федерації були не до смаку. Не знаємо, хто тут завинив. Є дуже можливе і правдоподібне, що п. Стечишин може навіть і не видів сього протоколу, але зладили його до оголошеня без його відома самі панове Цеглінський і Січинський. (Таке практикувало ся дуже часто при протоколах Федерації; ба що більше, лучало ся навіть, що під протоколами підписувано людий без їх відома).

Отсе вже місяць минув від часу, коли зїзд відбув ся, і вже другий тиждень минає від часу, коли проголошено урядовий протокол зі засїданя зїзду, а ніхто з учасників чи делегатів сього зїзду ні слівцем не писне, що той протокол не є вірний. А прецінь можна було надїяти ся, що на нів сотки людий може найдеть ся хоч кілька одиниць, які зажадають від уряду Федерації, щоби він перед загалом представив господарку у дійсни і правдивім сьвітлі. Та відай і учасники не далеко відбігли від своїх учителів. На пів сотки делегатів заледви один чоловік мав відвагу виступити з критикою проти гаєбної господарки народними грішми у Федерації і сказати се в очи тим, що провинили ся. Тим чоловіком був п. Корнат, делегат з Ню Йорку. За те пан Січинський виганьбив п. Корната і п. Корнат рад-нерад мусів перепросити швайцарського делегата, Цеглинського. Всї прочі делегати сиділи мовчки та помахували автоматично головами. А прецінь і між ними були люди, які вважають себе великими патріотами. В списї делегатів читали ми імена п. Болюха (з Провіденс, Р. Ай.), п. Весоловського (з Геркімер) і инших, які все дуже ревно заступали ся за Федерацією, а навіть свого часу протестували проти виступленя У. Н. Союза з Федерації. (Оба згадані панове належали до числа пятьох, які в імени своїх відділів внесли були протест до головного уряду У. Н. Союза проти виступленя з Федерації). На засїданю панам делегатам було чогось встидно і вони мовчали, хоч на власні очи бачили і на власні уха чули, що грошева господарка у Федерації є невиразна і неясна. І тепер вони дальше мовчать, знаючи добре, що за те вони стають співвинними.

Ціла фінансова господарка у Федерації спочивала в руках трох панів: Цеглинського, Січинського і Лучіва. Пан Цеглинський був, а може ще й тепер є, фінансовим секретарем Федерації. Крім того по помочи у веденю канцелярії Федерації держано нераз по три, чотири, а навіть і пять помічників. А помимо того не було кому зладити звіту з фінансової господарки Федерації. Панам з Федерації видав здавало ся, що коли вони напишуть з приводу зїзду кілька брехливих лайок на „Свободу", на урядників У. Н. Союза і на „Укр. Раду" то се вистарчить; вони думають, що тим потрафлять відвернути увагу загалу від гнилі, яка від приїзду швайцарського делегата таки на добре вкорінила ся у Федерації.

Кілько властиво Федерація видала на „Український День", сього напевно не знати. Кілько властиво видала Федерація на власну адміністрацію, на оплату сього многочисленного персоналу Федерації, на швайцарських делегатів, на „Народ", кілько розпозичила (бо й таке діють ся у Федерації), кілько наробила довгу, позичаючи з фондів, призначених на зовсїм инші цїли, — все те покриває глибока тайна.

Приймім остаточно, що Федерація дійсно видала на „Український День" „лише" $5.576.56. **Заходить питанє, длячого Федерація не оголосила подрібно видатків, зроблених з нагоди „Українського Дня"? Длячого не подала точного рахунку, які се були видатки, що і яку скількість річий закуплено, де і кілько за них заплачено?**

Панове з Федерації бачили може принагідно звіт з „Українського Дня", який оголосила була „Українська Рада". Кожда фірма, кожда скількість, кожда сума є точно подана; кождий може легко чи реконати ся і провірити, чи дійсно так було, як се в звіті було подане.

Чогож, панове, встидаєте ся? **Чи встидно вам може, що ви мали видатки відповідно до зібраної суми майже три рази більші ніж „Українська Рада"?!**

Комітети „Укр. Ради" зібрали поверх $60.000. (Дотепер оголошено 53.189.32, а ще поверх 7.000 находить ся в руках комітетів); а видатки виносили **$5.447.38.**

Федерація виказує вправді $33.338.07 зібраних гроший, але коли відчислити від сього збірку з Шікаго в сумі 8.000 дол., котрої кошти покрив сам комітет шікаговський, і около 2.000 дол., пересесених до фонду „Українського Дня" з давних збірок Федерації на вдови і сироти, то в дійсности Федерація зробила коштів 5.576.56 при зібраню жертв лише на суму 23.000 долярів.

З того виходить, що видатки Федерації були відповідно до зібраних жертв майже три рази більші ніж видатки „Української Ради". Як се могло стати ся? А прецінь в Ню Йорку оповідали, що сам Січинський власноручно носив пакунки на почту, щоби лише сума видатків не була надто висока. Але також деякі люди оповідають, причім покликують ся на слова самого Січинського, що видатки Федерації на „Український День" доходили $7.000. Загалом справа з видатками на „Український День" є дуже неясна і ціла ся історія може дуже сумно скінчити ся.

Ось-так господарує ся народним грошем, грошем зібраним для жертв війни, для вдів і сиріт у старім краю. Впрост не хочеть ся вірити, щоби люди, які беруть ся проводити народом, могли так низко впасти і марнувати легкодушно гріш, призначений для помочи жертвам війни.

Марнотравна господарка панів з Федерації є нині широко звісна серед загалу. Вона нині сумно відбила ся на збираню жертв і викликала серед загалу загальне знеохочене. Сам п. Січинський був в останних часах нераз сьвідком, як нарід, візваний до складаня жертв, громадно опускав галю, не маючи довіря навіть до героя. Так стало ся воно підчас останнього побуту п. Січинського в Перт Амбой, Н. Дж., де зібрано всього кільканайцять долярів; в Клівленд, О., де зібрано на численнім вічу всього $35.08, і т. д. Зібрані гроші не вистарчили навіть на покрите коштів галї і подорожи бесідника.

І воно є зовсїм природне. Нарід бачить, як марнуєть ся його праця, як марнуєть ся навіть гріш, призначений для нещасних жертв війни, і відвертаєть ся від самозванчих проводирів, від людий, які не доросли до того, щоби бути проводниками народу.

І ми бачимо на власні очи, як громада, котра групувала ся довкола Цеглинського і Січинського, з кождим днем маліє. Від них відступили нині не лише ті, що не годили ся з їх поступованем, але і їх найбільші приятелі.

Про се в слідуючім числї.

(Конець буде)

„Українські мельодії".

На американській Україні вже віддавна відчувала ся недостача такого видавництва, яке взяло би на себе задачу випускати у сьвіт українські музичні твори. Любителї нашої музики вже нераз роздумували над тою справою, вже нераз укладали пляни такого потрібного видавництва, але все якось... кінці не сходили ся.

А ся справа є дуже великої ваги і для неї варто потрудити ся, варто навіть посьвятити ся. У нашій новій вітчині є вже спорий гурток української молодіжи, яка занимаєть ся музикою. Батьки сеї молодїжи розуміють дуже добре, що музичне образоване відграє в житю поодинокої людини дуже важну ролю, що інтелігентний сьвіт дивить ся на музикальну людину иншими очима і цінить її висше від тої особи, яка музикою зовсїм не займаєть ся, або для якої музика є справою зовсїм байдужною.

Ніщо на сьвіті не облагороднює людської душі так, як гарний спів, гарна музика. А чи є що на сьвіті красшого як українські думки, шумки, коломийки, козаки і т. п. музичні твори? Українська музика, українські мельодії мають уже свою вироблену славу і вчені чужинці знають, як музичну творчість нашого народу треба цінити. Коби тільки ми самі хотіли працювати як слід, аби ту нашу питому музику, той наш величезний скарб народний поширити між собою і міжديками чужинцями, які ще нас з музикального боку не знають.

Пан Дмитро Андрейко, секретар „Просьвітної Комісії" У. Н. Союза, випустив саме тепер у сьвіт ось-такі музичні українські твори на фортепян:

1. Вербицький-Ярославенко: „Ще не вмерла Україна", український народний гимн.
2. Лисенко: „Засвистали козачеьки", марш з оперети „Чорноморці".
3. Присовський: „Українська Думка" ч. 1.
4. Ніщинський: „Закувала та сива зозуля", хор молодців з оперети „Вечорниці, Назар Стодоля".
5. Заремба: „Думка. Три мельодії у українскої пісні „Сонце низенько, вечір близенько".
6. Зентарський: „Українська Шумка".
7. Монюшко-Волиф: „Козак".

Сих сїм музичних творів — се перша серія розпочатого видавництва. Дальші серії будуть друкувати ся в міру того, яке буде загальне запотребоване.

Музичне видавництво п. Андрейка не є обчислене на ніякий „бізнес", бож відома річ, що у нас ще покищо годі з музики жити... Тут розходить ся в першій мірі о те, аби наша музикальна молодїж, виграваючи на фортепяні ріжні американські „реґси", мала нагоду познакомити ся також зі своїми рідними творами, котрі зовсїм не уступають місця чужим музичним творам. Розходить ся дальше о те, щоби з українською музикою познакомити як найширший загал чужинців в Америці. Хто подбає о те, щоби нашими музичними творами запізнавити як найбільше Американців, сей безперечно зробить красне патріотичне дїло.

Видавець „Українських мельодій", п. Д. Андрейко, є знаний нашому загалови зі своєї співолюбивости; знаний є також з того, що в справах музики він є занадто точний, совісний і ретельний. Видані ним музичні твори є під кождим оглядом дуже докладно і старанно викінчені. Папір першої якости; вінєтка на окладинці чудова; друк ясний, виразний, читкий — всьо зроблене в тій цїли, щоби кождий міг сьміло поручати сї „українські мельодії" музикальній публиці.

Наші співацькі товариства, аматорські кружки, бібліотеки — взагалі всї люди, котрі люблять свою рідну музику, повинні придбати для себе ту першу серію виданих п. Андрейком творів і у відповідних хвилях розкошувати ся прегарними звуками своїх рідних мельодій. Така українська музика пригодилаб ся нераз і на тих ріжних балях та пікніках, які устроюють наші товариства. А чи о се так дуже тяжко?... Возьміть під паху „Українські мельодії", підійть з ними до діригента орхестри чи банди в своїй місцевости, попросіть його, щоби він сї „мельодії" переробив на орхестру, а побачите, що він вам не тільки своє не відмовить, але ще й подякує! І чомуж ми не малиб о се подбати? Таж се лежить у нашім власнім інтересі!

Вісти з України.

(Продовжене зі сторони 1-шої).

наступленя. Соціял-демократи вірють, що від нині на Україні не буде ні більшости, ні меньшостий, а буде одна демократія.

Представник салдатських депутатів, Таск, висловлює певність, що всї непорозуміня між українською та неукраїнською демократією зникли назавжди.

М. С. Грушевський виступає вдруге і промовляє на руській (російській) мові. Він нагадує історію переговорів української і неукраїнської демократії, яка почала ся три місяці назад і щасливо закінчила ся на сїм зібраню. Те, що нас розділяло, зникло на віки. Від нині нема й не буде революційної демократії окремих народностий, а буде одна революційна демократія України. Сьогодня ми твердою ногою вступаємо на новий шлях.

Від єврейської обєднаної соціялїстичної партії виступає Зільберфарб. Він каже, що нашому краєвому органови може прийдеть ся виробляти не тільки статут автономії, а й утворити зразковий статут для федеративного устрою Росії. Нам треба встановити принципи національно-персональної автономії і нам може випасти на долю показати всій Европі, як можна забезпечити права національних меньшостий, які не мають території. Предсїдатель міського виконавчого комітету, Н. Ф. Страдомський, витає побідний розцьвіт українського руху і проголошує: „Хай живе велика Україна".

Н. Ковальський (укр. с.-д.) в своїм привитаню підкреслює, що обєднанє — найкрасший шлях до наближеня перемоги інтернаціоналу.

Мик. Ковальський (укр. с.-р.) зазначує, що Українці будуть набирати ся сили в тім братаню. Єдність — се велике щастє в сем інтернаціоналу.

Від соціялїстів-федералїстів витав комітет В. Бойко.

Після промов та привитань члени зібраня обмінювали ся думками про майбутню спільну працю.

Перше засїданє представників трудового народу всїх національностий, що живуть на Україні, було надзвичайно уроcтим і дружним. Воно вселило віру у всїх присутних, що від нині вся демократодового народу всїх національностий і що Україна стане матірю не тільки для Українців, але й для не-Українців.

(„Черниговская Земская Газета", з 21. липня).

Чи Ви не маєте відпочинку підчас праці?

Коли так, то скористайте

BORDEN'S Malted Milk IN THE SQUARE PACKAGE

Напиток кождого дня поможе Вам в тій ціли успокоїти Ваших нервів, бо він містить в собі всі ті скріплюючі елементи молочного молока, а пробуйте його з кухлем свіжих або кривками. Воно є смачне.

КУПИТЬ ПАЧКУ СЕГОДНЯ.

На продаж у всіх аптиках.

Вишовніть сей купон і вишліть до

Malted Milk Dept., Syo.
Borden's Condensed Milk Co.,
New York.

Залучаючи 10 цент. марками і забудьте нашу рецептову книжку і спеціяльну пробку достаточну на спробу.

Імя .....

Адреса .....

Вже вийшов з друку

КАЛЕНДАР
У. Н. СОЮЗА

НА 1918-тий РІК.

Ціна разом з пересилкою 50 центів.

Гроші і замовлення посилайте на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
КОМЕДІЯНТ.

Виписаємо лекції найкрасших штук комічних і театральних. Кожду лекцію виписамо разом з великою фотографією, пишеться побачити як се виглядає, а до тих фотографій подаємо докладні описи як стати таким вправним, щоби такі штуки показувати. Пишіть по зну лекцію на пробу і залучіть 27 цент. марками, а одержите гарну чудову фотографію і докладний опис тої штуки. Пишіть на адресу: 114ч27

ACROBAT, MIKE WIXTON,
2531 W. 23rd St., Chicago, Ill.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКИ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Посідає великий склад першорядних народних руско-українських і иншого рода добірних костюмів як також потрібні приборя до характеризованя осіб, як: перуки, волоси, бороди, вуси, шминки і т. д. Річи ті виконуємо по дуже низьких цінах. В найбрасьш оказіяхъ убрасмо і характеризуємо аматорів відповідно до ролі граючих на сцені. При замовленях треба прислати спис осіб і потрібних річий. Замовленя треба прислати що найменше 8 днів перед представленем на адресу:

MRS. B. UHORCHAK,
810 2nd Street, Jersey City, N. J.
Телефон: 514 Jersey City.

Йосиф Буката
маляр Українець

виконує всяку роботу, яка входить В ОБСЯГ МАЛЯРСТВА — старанно і можливо дешево.

Образи до величавого іконостасу в у українській церкві св. Ів. Хрестителя в Перасові, Н. Й., і много других малюнків в тутешних церквах — є сьвідоцтвом сего кваліфікації в обсягу малярської штуки.

Всякі письма просить ся висилати на адресу:

114ч132

JOSEPH BUKATA,
126 Washington Street,
AUBURN, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співанники, молитвословия, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по катальог на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 664-166 E. 4th Street, New York, N. Y.

Купуйте Календар У. Н. Союза. Коштує 50 цен. разом з пересилкою.

Замовленя і гроші посилайте до

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Президент має тепер більшу силу ніж котрийнебудь володар у сьвіті.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Закон про торговлю з ворогом дав президентови Вілсонови таку екзекутиву силу, якої не має ніодин володар у сьвіті. Така опінія кружить між дипльоматами держав аліянтів і невтральних.

Генеральний страйк углекопів на полудни.

Юніє майнерів у полудневих стейтах: Оклагома, Мізурі, Канзас, Тексас і Аркензо, ухвалили викликати на генеральний страйк всіх майнерів в числі 35.000. Причиною страйку є система, після якої карається ся гривною кождого робітника, який поважив би ся зневажити розпорядженя властителів копалень. Робітники заявили, що не повернуть до роботи так довго, як довго не знесеть ся сеї системи.

Великий огонь в Канзас Сіти.

В Канзас Сіти, Канзас, погоріли хліви з товаром, при чім згоріло 11.000 штук телят і 3.300 штук свиний. Шкоди обчислюють на 750.000 долярів.

Пару слів до будучих рекрутів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Один Українець, який перебуває тепер у військовім таборі Мід, недалеко Балтімор, Мд., пише отсе:

Всі ті, котрі йдуть до війска, нехай уважають, аби взяти зі собою отсі річи, які в таборі є конечно потрібні: кілька кусників мила, два рушники, пачку листів і коверт, марки, дві три пари панчох; хто курить, нехай возьме собі тютюну а бо папіросок. Взяти собі бритву до голеня (з паском), зеркало, гребенець, олівце. То всьо може зібрати в торбинку з жовтого полотна, котру сам повинен собі вшити на 11 цаль довгу а 9" широку, зі шнурком в горі до затягяня. Такі торбинки мають тут найбільше американські хлопці. Також кождий повинен набрати собі богато українських книжок, бо тут дуже вкучно без них. Тут не місто, але ліс тай ліс. До міста майже 15 миль. Таксамо хто вміє грати на якім інструменті, нехай бере зі собою, то розвеселить себе і других.

Арешт німецького підданого.

В Ансонії, Конн., заарештовано Романа С. Маліновского, німецького підданого, який зневажив закон про ворожих чужинців. Маліновский їздив без дозволу властий до Ню Йорку і инших місцевостий, підчас коли закон про ворожих чужинців (німецький підданий), хотячи виїхати денебудь з дозволеної полоси, мусить мати на се дозвіл властий.

В Ню Йорку один день в тижни не вільно їсти мяса, а один день мучних страв.

Екзекутивний комітет товариства властителів готелів і реставрантів ухвалив, аби почавши від слідучого тижня, не вільно було в готелях і реставрантах подавати у вівторок мясних страв, а в середу мучних страв.

За крадіж дитини дістала 35 літ арешту.

Лава присяглих судіїв у Маршфілд, Мізурі, заслала Клявдію Пірсоль на 35 літ до арешту за крадіж дитини.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Японія і Україна.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В пятницю (13. липня) прибув до Києва з Петрограду японський аташе, Ошіда, о годині 10-тій перед полуднем і удав ся до Українськоі Центральної Ради, бажаючи бачити ся із секретарем міжнародних справ.

В означеній годині аташе Ошіда прибув знова до У. Ц. Ради і відбув довшу конференцію з генеральним секретарем міжнародних справ, Шульгином.

Грузини до Українців.

До Української Центральної Ради наспів від Грузинів такий привіт: „Четверта конференція в Тифлісі грузинської партиї соціялістів-федералістів витає свободолюбиву вітчину Тараса Шевченка. Наша партія все прислухувала ся голосови України. Кличі автономії і федеративної републики і для нас являють ся боєвими кличами, за які будемо бороти ся спільно з Вами. Най жиє свобідна Україна у свобідній Росії".

Українізація чернигівської духовної школи.

Чернигівський союз педагогів духовної школи вибрав комісію для виготовленя пляну про введене з початком слідуючого шкільного року вкладів в духовно-наукових заведенях: української мови і літератури, історії України і географії з етнографією. — („Черниговская Земская Газета").

Протест професорів-Москалів київського університету.

Професори-Москалі університету ск. Володимира в Києві видали відозву, в якій протестують проти українізації згаданого університету.

Також представники учеників-Москалів середних шкіл на Україні — як доносить „Рѣчь" (з 11. серпня) — видали відозву, протестуючи проти українізації „Южной Руси", що є „насильством над населенем Малороссії"...

Охорона могили Тараса Шевченка.

Київська губернська земська управа повідомила чернигівську земську управу, що вона рішила взяти на себе охорону могили Тараса Григоровича Шевченка. В тій справі київська губернська земська управа ухвалила звернути ся за помочию до всіх земств України. — („Черниговская Земская Газета").

Памятник Шевченка в Іванівськім Слобі.

Около 300 осіб, присутних на зборах 6. серпня в Іванівськім Слобі, роменського повіту на Полтавщині, ухвалили побудувати памятник Т. Шевченка, але аж по війні, тоді, як „твердою ногою станемо на новім шляху житя". В селі основано селянську спілку і „Просьвіту".

В Прохорові на Чернигівщині заведено національний податок.

Віче в селі Прохорові, борзенського повіту на Чернигівщині, ухвалило обложити, згідно з постановою всеукраїнського селянського зїзду, кожде господарство національним податком.

З громадського житя в Хоружівцях на Полтавщині.

В Хоружівцях, роменського повіту на Полтавщині, дня 5. серпня відбули ся збори, на які приїхав лектор-осьвідомитель інформаційного бюра при Українській Центральній Раді, І. К. Положай. На збори явило ся около 400 осіб, мущин і женщин. Лектор розповів коротко про українську історію, про суспільне становище кляс, про клясову боротьбу, про буржуазію і пролетаріят, про капіталізм, про те ізза чого зайшла війна і чому її треба довести до побідного кінця. Докладно розповів про Тараса Гр. Шевченка яко борця за волю України. Після того селяни ухвалили поставити в селі памятник Т. Шевченкови. В селі Хоружівці біля церкви стоїть памятник Олександра II. і селяни ухвалили перелити сю статую в бюст Шевченка. Селяни говорять: „Треба поставити памятник тому, що боров ся за волю селян, а не тому, що забирав її". В селі засновано „Просьвіту". — (Роменська „Наша Спілка").

Постанова салдатської спілки в Прохорові.

Салдатська спілка в Прохорові на Чернигівщині, яка складаєть ся з хорих або з увільнених на урльоп жовнірів, постановила, що після оголошеня універзалу Української Центральної Ради ніодин салдат не повинен повертати до свого полку без згоди У. Ц. Ради. Дня зносин з У. Ц. Радою кілька разів їздять до Києва з Прохорова салдати по черзі для засвоєня інформаций, як далі прохорівські салдати мають поступати.

Русанів на Чернигівщині за У. Ц. Радою.

В Русанові, остерського повіту на Чернигівщині, відбуло ся народне віче, яке ухвалило цілком прилучити ся до постанов всеукраїнського, селянського зїзду й усіми силами піддержувати домагання Української Центральної Ради. Віче ухвалило зі всіми справами зносити ся з У. Ц. Радою, а на рідну справу зібрати з кожді десятини по 10 копійок і відіслати на потреби Української Центральної Ради.

Курси для неграмотних селян в Стольнім.

Товариство „Просьвіта" в місточку Стольнім, соснівського повіту на Чернигівщині, завело курси для неграмотних селян. Курси ведуть ся українською мовою.

Курси в Мотовилівці.

В Мотовилівці, васильківського повіту на Київщині, розпочались повітові учительські курси. Справа курсів покищо не дуже добре йшла з технічних причин (приміром для 300 курсистів тяжко було зараз дати приготовлене харч). Лекторів — небогато. Тимчасово запрошено читати лекції декого з київських діячів. Уже прочитали до дві лекції М. Любинський та М. Порш.

Українські селяни проти Жидів.

В Сороках (на границі бесарабської і подільської губернії на Україні) селяни розігнали міську управу з приводу того, що в ній було богато радних Жидів.

Жнива в Галичині.

Сьогорічні жнива в Галичині випали гірше ніж в минувшім році. Женці побирають заплату в натурі; гроший не хочуть.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Австрія хоче мира.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Берлінська часопись „Дайтше Тагес-Цайтунг" пише, що граф Чернін, австро-угорський міністер заграничних справ, відніс ся до німецького канцлера з просьбою означити німецькі мирові услівя і зажадав, аби Німеччина зробила уступки на заході. На се міністер Чернін дістав від німецького канцлера неясну відповідь, з приводу чого Чернін заявив, що не хоче довше вести переговорів з німецьким канцлером, бо він дає неясні відповіди тоді, коли відповіди треба ясних і точних.

Протимирова кампанія на Угорщині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Копенгаєн доносять, що на Угорщині почала ся сильна кампанія проти мира. Богатий німецький фабрикант мав дасигнувати на сю кампанію 2,000.000 марок. В Будапешті має виходити протимирова газета, а по всіх майже містах і місточках Угорщини протимирову кампанію мають вести кінотеатри, представляючи „геройські подвиги" армії центральних держав і в той спосіб заохочувати нарід до дальшої війни.

Німецький соціяліст каже, що вороги Німеччини не дістануть ані кусника німецької землі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

На зборах соціялістів у Берліні Филип Шайдеман, лідер соціялістичної більшости в німецькім парляменті, заявив, що вороги Німеччини не дістануть ані одної квадратової стопи німецької землі.

У Франції розстріляно славну голяндську артистку.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В понеділок (15. с. м.) у Франції розстріляно славну голяндську артистку Мата-Гарі, якій тому два місяці французький воєнний суд заміняв зраду французької держави.

Завдяня російської революції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 17, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Російські делеґати, які поїхали з поручення ради робітничих та салдатських депутатів до Лондону, Парижа і Риму, надрукували у лондонськім „Геральді" заяву, в якій говорять, що російська революція мала два завдяня: зробити конець царатови і конець війні. Росія ніколи не хотіла сепаратного мира. Вона йде до мира народів, визволених від імперіялістичних захоплень. („Наша Спілка").

ЧЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. Т., Депю, Н. Й. — Облігації другої американської позички свободи („Ліберті Бонд") можете купити у своїм банку або в місцевім почтовім уряді. Можете їх купити, заплативши гроші згори або ратами. Що пів року правительство платить процент. Є платчні за 25 літ. Значить, правительство по 25 літах звертає кождому повну суму, за яку хто купив бонд, однак коли хто по війні схоче вибрати ся до рідного краю, то бонд може кождої хвилі продати. Кождий банк купить у Вас правительственний бонд. А Ви, купуючи правительственний бонд, вкладаєте свої гроші в найбезпечнійше місце.

Д. Х., Ютіка, Н. Й. — Згадувану Вами історію ми маємо і вона справді має велику вартість. Друкувати її ми не можемо, бо се коштувало би богато гроший. Вийде далеко дешевше, коли сю книжку спровадить ся (по війні) зі старого краю, бо там її продають по книгарнях.

ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ

ОХІ НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорняцький.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цент., за 12 примірників $2.25.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома членам тов. ім. Івана Франка, від. 83, що мітінґ відбудеть ся 21. жовтня 6. р., точно о годині 3-ій пополудни, в Дені Уж. Ав. Горожан ціл. ч. 822 Норт Франклін улиця. Просить ся всіх членів, щоби прийшли, бо маємо много справ до полагодженя. Будеть ся принимати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. Хто з членів не буде на мітінґу без важних причин, заплатить кару. Дати точний рахунок новому управителю, котрий буде вибраний. Пригадуєть ся всім кандидатам, котрі заявили охоту вступити до нашого братства, нехай прийдуть на сей мітінґ до Шевчової ґалі і там вишуть ся. Дорогі Родимці! Прийдіть всі як один на сей мітінґ і приведіть з собою своїх знакомих, які ще не стоять в жадних організациях. Нехай вповнять до нашого братства. Кождий з нас має патріотичний обовязок організувати людий і давати їм поміч в нещастю. Маємо сей клич на гаслі, що ніхто не знає, що нам ще принесе завтра. Сьогодня ще маємо свободу, бо старий предсідатель виїхав на другий світ. Котрий член не схоче ся на тім мітінґу, буде карний. Хто не буде уважати, що котрий член буде в той день занятий працею, то той є від кари звільнений. — І. Семенина, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Народна Помич", від. 14, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в суботу, 29. 6. м., в гали під ч. 414 Іст 5-та улиця. Початок о годині 8. вечером. Обовязком кождого члена явитись на тім мітінґу, бо маємо важні справи до полагодженя. Котрий член довгує за дві вкладки, а не явить ся на сей мітінґ, буде сповіщений. — І. Пруц, предс.; М. Ставчанський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома всіх членам Бр. св. Георгія, від. 238, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. жовтня, о годині 1.30 пополудни, в гали звичайній у домі Горожан під ч. 822 Н. Франклін стр. На сей мітінґ запрошують ся всіх членів, щоби прийшли як один, бо є дуже важні справи до полагодженя. Буде приймати ся нових членів до братства і до У. Н. Союза. Таксамо приймають ся діти до Союза від трох літ за дуже низку плату. Просить ся тих членів, котрі мають якнебудь довги, щоби старали ся заплатити їх сего місяця, бо хто своє довгу не заплатить, той буде суспендований або виключений з відділу. — С. Ніжнянський, предс.; Г. Горєка, кас.; Н. Волос, секр.

ПОДЯКА.

Я цеим підписаний складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за виплачене мені 500 долярів яко компензацію по моїй жінці. Жінка моєї ся і здоровля Н. Українським У. Н. Союзу, котрі щиро і горячо прийняли нас народним добром. Дай Боже, щоб наша організація зросла в сотки тисяч членів і членець.

Дорогі Брати і Сестри! Вступайте гурдно до одинокої української організациї — Української Народного Союза, бо се єдиняка організація в Злучених Державах, котра підпомагає своїх членів вразі всякого випадку. Дорогі Брати! Не зважайте на те, що Вам по Вашій смерти гроший не треба, але подбайте завчасу о те, котрі зістануть ся по Вашій голові при житю, чи те жена з дітодітьми, чи муж з сиротами по жінці. Тоє велика прикрость, коли немо жадної заможности, ані малої підпори зі від того. Не думайте, Брати, що Ви може довшого урядиканом У. Н. Союза. Хто платить до Союза, то не платить для нікого, тілько сам для себе. Дорогі Брати і Сестри! Не відкладайте обезпеченя своїх рідних на пізнійше, але вступайте сейчас до нашого Союза, бо ніхто не знає, в якій хвили, що кого чекає. — Іван Кашпарчук, член 350 відділу У. Н. Союза, в Стемфорд, Конн.

Подивляючий успіх — вдоволив її.

Р. Е. фон Шік, одинокий фабрикант сьвітової слави Болгарського Кровного Чаю, одержав недавно слідуюче письмо від п. Йосифа Текелі, 1916 І. 29-та стр., Лорейн, Огайо:

„Прошу прислати мені одну пачку Болгарського Кровного Чаю. Я зужив цілу і ссьм вдоволений з його успіхів, які є прямо чудові, і радо поручаю його кождому терпячому".

Одна велика для родини пачка Болгарського Кровного Чаю, яка вистарчає на пять місяців коштує $1.00, шість пачок $5.00, і висилаєть ся всюди за одержанєм належитости або С. О. О. Адреса:

MARVEL PRODUCTS CO., 29 MARVEL BLDG., PITTSBURGH, PA.

УВАГА: коли хочете обезпечити пакунок, вишліть 10 цент. більше.

Золота бранзолетна годинка даром для Вас.

Наш спосіб розголошуваня товару дає нам можність давати зовсім даром сю гарну позолочувану бранзолетну годинку. Пришліть нам своє імя і адресу, а ми пишемо Вам всі поясненя. 123ч25

The BAKER SALES CO.
Dept. C. F.
741 Rebecca Avenue,
WILKINSBURG, PA.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ
СІЧИ, ТОВАРИСТВА і БРАТСТВА.

Тілько що вийшла з друку дуже цікава і поучаюча книжка

ГРИ і ЗАБАВИ

ціна примірника 30 цент. з пересилкою.

ДЛЯ КНИГАРЕНЬ І АГЕНТІВ ЗВИЧАЙНИЙ ОПУСТ.

Гроші прошу присилати на моні-ордер на адресу:

UKR. SICZOWYJ BAZAR,
218 E. 6th Street, New York City.

123ч132 Напроти Укр. Народ. Дому.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє!

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, які УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ.

X-RAYA (ЕЛЄКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я є найстарший християнский медик спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 37 літ практикував успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без здогадів, і помочу Вам тоді, коли другі молоді або неправдиві лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найліпші і найдійнійші ліки при ліченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикалійми і лябораторію, які є найліпші для недужих людий.

Як здаєтеся, коли побачите як скоро Ви можете бути вилічені. Одна візита упевнить Вас про моє знане і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в коротший часі. 103—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 6. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — 4th AVENUE

Напроти почтн.
PITTSBURGH, PA.

Заки порадите ся лікаря, пишіть по мій цирку ляр — даром для недужих.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

ПРИЙДІТЬ ВИЛІЧИТИ СЯ

Коли маєте яку нову або застарілу недугу, то не занехайте прибути до мене. Мій клич: Скоре лічене і уміркована заплата.

Наслідком успішної довголітної практики і задля уживаня найновійших і признаних наукових метод, я обіцюю Вам в кождім часі можливо найлїпші успіхи.

КОЛИ ТЕРПИТЕ

хронічні болі голови, заворот голови, привиди, маччить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервні нерви, безсонність, болі в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недоманя, жолудка і кишок, невральгічні болі, виступи на язику і горячка. — Прийдіть до мене. 116-128

Перша зовсім ДАРОМ. Прийдіть нині. — Не відкладайте.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street,
Напроти Таммany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попо. — Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полуд. днює.

Отворенє Українського Народного Дому в Ню Йорку,

Сьвято отвореня Українського Народного Дому в Ню Йорку відбудеть ся дня 20. і 21. жовтня 1917 з такою програмою:

В СУБОТУ, ДНЯ 20. ЖОВТНЯ О ГОДИНІ 4-тій ПОПОЛУДНИ

Торжественне посьвяченє угольного каменя.

О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ

Сьвяточний Вечір

з слідуючою програмою:

Американський гимн .....Український Хор—мішаний
Привітна промова .....о. Н. Підгорецький
Шерт-Людевит: „Дахка Ти з бажька наш".....Український Хор—мішаний
Акт відлиня Нар. Дому до хвилку українському загалови.....п. Н. Задорецький
Бізанка українських пісень.....Хор Укр. Бесіди під батутою п. М. Корякора
Лисенко: „Ой гаю мій".....Український Хор—женский
Шевченко-Кудрик: „Чорна хмара".....Український Хор—мужеский
Шторх: „Глубоким сном".....сопранове соло в супроводі мішаного хору.....п. Ю. Коренька
Січинський: „Мені однаково", баритон соло.....п. І. Палажій
Отсе: „На негідник тихо ночі".....Український Хор—мужеский
Піщинський: „Вечерниці".....Український Хор—мішаний

Привіт нової народньої інституції від Товариств, Братств і гостий.

Український Хор і оркестра під управою п. М. ГУНДИЧА.

В антрактах буде пригравати Капеля тов. Помориян під управою п. С. Скрипського.

—o—

В НЕДЛЮ, ДНЯ 21. ЖОВТНЯ 1917

о годині 6-ій вечером, заходом Української Народної Громади в Ню Йорку відбудеть ся в гали Народного Дому при участи Українського Хору

СЬВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

ПРИСЬВЯЧЕНИЙ ПАМЯТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Програма концерту:

ЧАСТЬ I.

Джон Стаффора Сміт: Американський гимн.....мішаний хор в супроводі оркестра
Шевченко, Лисенко: „Заповіт" і вої України, виголосить.....Мирослав Січинський
Шевченко-Січинський: „Ніч в неволі", сопранове соло в супроводі оркестри.....п. Ю. Коренька
Пискацкевский: „Лаєтинка", дует.....п. Ю. Коренька і п. М. Пиртко
Бородієвич: „Нехрин здаля" .....мішаний хор
„Ой на горі-то дені жнуть" (козацька пісня зад Полтави), баритонове соло.....п. М. Зазуляк
Шевченко-Бізинський: „Гамалія"
мужеський хор в супроводі оркестри. — Баритонове соло п. В. Палажій.
Декламацію виголосить п. С. Демчицький.

Нічне перерва буде пригравати музика Тов. ім. Лисенка під управою п. П. Гуменюка.

ЧАСТЬ II.

Лисенко: „Коло гаю".....мішаний хор
Січинський: „Пісня без слів", фортепянове соло.....ученица О. Кулик
Давидовський: „Косоа".....мішаний хор
Делиб: „Ми двоюмай старим дні", баритонове соло.....п. М. Зазуляк
Шевченко-Вербицький: „Заповіт", мішаний хор, соло баритонове п. І. Палажій
Гимн України.

Хор і оркестра під батутою п. М. ГУНДИЧА.

ВСТУП НА КОНЦЕРТ 50 ЦЕНТІВ.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц. ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:

'SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.

УЖИВАЄМО НАЙЛУЧШОЇ СИСТЕМИ В ЦІЛИ ВИЛІЧЕНЯ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ.

ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.

Наша метода цілком правильна, без болю. Маємо надію, що вас вилічимо.

Довголітний досьвід і практика дають мені право твердити, що моя метода як раз відповідна в ціли вилічення недуг: голови, серця, горла, легких, грудий, жолудка, печінки, нервів, катару жолудка, ревматизму, закаженя крови, сіпряних недуг і т. д.

Я не вірю в лічене почтою, тому не пишіть до мене, бо навіть не буду відповідати. 112-123

Я не вірю у лічене почтою, однак в многих случаях ті пацієнти, котрі мешкають поза Ню Йорком, можуть оставати в дома від одного до пять днів по моїм спеціяльним доглядженю в офісі.

Dr. FLIPPEN, 208 W. 42ND ST., NEW YORK, N. Y.

при 7-мій евені, над склепом в куфрами.

Урядує щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер; в недїлю і сьвята рано від 10-ої до 1-ої полудня.

Гідна подиву новість!

ПОЯС ДО НОШЕНЯ ГРОШИЙ

Не носіть гроший в кишенях, бо з кишені можуть Вам злодії витягнути або можете легко згубити. Чуємо подібні приключеня майже що дня. Як хочете мати безпечно сховані гроші, то носіть в НОВО-ВИНАЙДЕНИЙ ПОЯСІ, котрий є зроблений з найлїпшої матерії і міцної шкіри, держи сильно обшиті шовком, містить в собі 4 великі кишені, когда кишеня має спосіб замкненє на комбінацийні гузики. В тім поясі можете носити гроший кілько хочете, хотьби навіть і кілька тисяч, а ніхто Вам не витягне і ніколи не згубите. Сей пояс є сильно і красно зроблений, носує на кождого мущину, вистане на цїле житє. В жадним складі не дістанете сих ново-винайдених поясів, лише у нас. Погадайте лише, що за вигода мати такий пояс. Хто купить сей пояс, то будуть мати велику користь і ніколи не пожалує. Ціна лише $2.50, лише через короткий час будемо продавати так дешево. Шкіра дорожіє, отже в короткім часі будемо продавали по $3.50. Памятайте, що сей дешевий ще є річ великої вартости для кождого мущини, а позаяк гроші в теперішних часах суть найцїннїйшим приятелем для кождого, отже треба їх тримати в безпечнім місци. Тепер погляньте на сю прегарну голярску бритву, яка є зроблена з найлїпшої англійської сталї, гострить дуже добре, гладко і може вистарчити на богато років. Продають її в других місцях по $3.00, а у нас дістанете за $2.00, однак коли правдиво замовите на пояс і бритву, то все разом дістанете за $3.65. До згадану річ дамо кождому запальничку вартости $1.00 цїлком ДАРОМ. Є вона дуже добра для курців, сильно запалюєть, красно виглядає, має коліще при боці на котрім можна носити ключі.

Ті всі річи є вартости $6.00, але ми будемо продавали лише через короткий час лише за $3.65. Подайте лише свою точну адресу, а ми сейчас пишлемо всі ті річи. Заплатите на листоноші при доставі. Вам до хати. Пишіть сейчас: лише одинка ціна. Адреса: 123-129

PRACTICAL SALES COMPANY,
708 North Clay Street, Dept. 20, Chicago, Ill.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЕКТИ.

68.

Я пропоную:

1. Щоби параграфи 11 і 24 знести і ухвалити, щоби почавши від 14. конвенції, кошти подорожи і діети були виплачувані з каси У. Н. Союза.

2. Орган У. Н. Союза повинен виходити що дня в такім обемі як є тепер.

3. Щоби У. Н. Союз звертав відділам заплачену суму за суспендованих членів.

4. Головні урядники, котрі мають сталу місячну платню, не повинні побирати діети на конвенції і засіданях, окрім коштів подорожи.

5. Уряд головного опікуна знести, а його роботу може зробити предсідатель У. Н. Союза за тусаму платню, яку побирає за уряд предсідателя.

6. Щоби ліци знести.

7. Щоби женщини могли асекурувати ся на 750 долярів.

8. Щоби кождий член мав право до свого посмертного по 6 місяцях.

9. Конвенція щоби відбувала ся що три роки.

Прошу пп. Делегатів взяти ті проекти під розвагу, а я певний, що конвенція Союза принесе велику користь для наших членів.

Николай Підгайний,
заст. дел. 137 відд. У. Н. С.

69.

Високоповажані Панове Делегати! Прошу взяти під розвагу отсі мої проекти:

1. Коли в якій місцевости є десять охочих людий, щоби вони могли заложити відділ У. Н. Союза.

2. Попираю проект, щоби до М. У. Н. Союза принимати дітий від одного року житя, без ріжниці, чи батько дитини належить до У. Н. С. чи ні. Я не годжу ся на думку п. Якова Семенкова, дел. 320 відділу У. Н. С., котрий каже, що коли батько не належить до У. Н. С., то і свою дитину не дасть записати. Найдуть ся і такі, але більше є таких, що самі не хотять стояти в У. Н. С. через якісь недостатки, а дитину все би записали. А то би була велика користь для народу, бо певно, що котра дитина буде належати до М. У. Н. С., то як дійде до своїх літ, то стане ся членом У. Н. Союза, хотяй би її батько і Москалем став ся.

3. Щоби часпись „Свобода" виходила що дня на 8 сторін, аби так як дотепер, три рази на тиждень, але в більшім обемі. Щоби оголошеня були поміщувані тільки на одній стороні, а замісць того поміщувати якусь цікаву повість, або лікарські поради.

4. Щоби член мав повне право до посмертного по 6 місяцях.

5. Ілюстрацію на грамоті змінити на статую Свободи, бо ми всі до свободи стремимо, то статуя Свободи має бути на грамоті.

6. Щоби відділова каса не платила за суспендованого члена, бо тим, що суспендованих каси, а тим членам, котрі платять свої належитости точно, діеть ся кривда.

7. Щоби „Просьвітна Комісія", замісць занимати так дороге місце в часописи мало що вартними історіями, видавала окремі „Просьвітні книжочки". То була би двояка користь, бо їх праця не йшла би на марно, бо книжочка все ся дасть довше переховати і другий може ся нею колись покористувати, і в часописи було би більше місця на новинки і на щось такого иншого, чого не знайдемо в книжці.

Олексій Миго,
член 101 відділу У. Н. С.

70.

Майже одна трета часть делегатів вже оголосила свої проекти. Слідно, що Вп. Делегати щойно починають розмахувати ся. Шкода, що вже лиш тиждень до конвенції, а бо що ми не мали змоги скоро ще розпочати. А тоб ми й гаразд добалакали ся і то так, що на конвенцію і три дни би вистарчило. Не забудьмо о тім на будуче!

Та третина з наших проектів позволе догадувати ся решти: Велика є ще часть делегатів, що оголошені проекти уважали за свої, нїм вони були відкрывані, і їх повторити не хотїли. Взявши під розвагу, що більшість проголошених проектів майже згідні, а прочі не такі, щоби аж до війта з ними треба було йти, легко догадати ся, що на конвенції однодумність переважати буде, отже і як найбільшого хіба ся для організації сподівати ся належить. Велика тут заслуга і нашої „бабуні". Золота табакерка від делегатів певно її не мине...

Одно нещастє нас чекає, а то справа „політики". Ми би її сьміло могли обминути, коли би вона в програмі не стояла. З проектів аж надто слідно, що делегати не думають більше кандидатів на народних мучеників настановляти, а я і не виджу чому, — коли всї ся насильно намагають ся свої політичні авторіте опирати на силї і повазї могучої нашої організації, — ми-б самі не могли то поваги використати і народні обовязки совісно і чесно сповняти, так як ми се робили, заки заразлива манїя політикованя надогонула. Наша організація і орґан добре записані і на Україні хиба не тому, що до Федерації належали, або з неї виступили, або до Ради приступили. Організація наша славна і по другій стороні океану не задля орієнтації або політики. Чому нам намагати ся робити більше нїж по нас сподіють ся, або як ми сповісні? Підпорядкуймо ся там, куди ми повинні! Виконуймо обовязки, а не творім їх! Се буде з нас!

Під пору найважнїйшою квестією для делегатів на конвенцію нашої організації повинно бути, щоби оголошені проекти — проектами не лишили ся. Ми повинні передусім зажадати переставленя точок конвенційної програми, коли хочемо, щоби так не стало ся. Я пропоную, щоби по точці 8-мій слідували 13-та 12-та, 9-та, 10-та, 14-та, 15-та 16-та і 17-та. Статутова Комісія могла би свої приготовані поправки і доповненя статуту доручити делегатам на письмі, нїм еще черга прийде на її справоздане, щоби делегати могли їх розслідити, з проектами порівнати і до дискусії та внесків приготовити ся.

Колись може инакше бувало, але на тую конвенцію нарід шле і оплачує своїх заступників не для виборів і не для політики, лиш для користи для себе статутів. По конвенції не будуть питати виборці делегатів, кого до уряду призначили, а тільки, що делегати для організації і її членів доброго зробили.

Іван Каштанюк,
делегат 350 відділу У. Н. С.

71.

Про розвій запомогово-асекураційної української інституції, якою є У. Н. Союз, повинні дбати всі, свідомі України, котрі мають любов до свого народу і котрі бажають аби економічний стан між українцями був так розвинений як в инших культурних народів. Сим вдасть ся освободити середно і мало сьвідомих українців зпід впливів чужих і непожаданих елементів, від злої доктрини, від услужности ворожим, шовіністичним і жадним чужого добра народностям.

Всї повинні дбати, але не всї дбають, бо одним сидить в голові лише роблене особистого інтересу. Вони не перебирають у средствах, хоч би се було і зі шкодою для народної інституції, а тимсамим і для народу українського. Другі почувають ся до совісного сповненя обовязку супроти свого народу, без визиску свого меньшого брата. І через се У. Н. Союз еще не є так досконало розвинений і не приносить еще такого хісна, якого потреба Українцям тут на чужині.

Щоби осягнути пожаданий хосен і довести до пожиточного дбалого розвою, на се треба досить поважного числа членів і таких реформ, які були би пожиточні і приступні всім категоріям членів (старшим віком + молодим, заможним і незаможним, просьвічним і неграмотним). Від реформи залежить зєднане членів, а реформа може бути виготовлена або поправлена лише конвенцією.

Найлучший доказ, що реформа, переведена на XIII. конвенції, не була пожиточна всім категоріям членів У. Н. С., є те, що зпонад 20.000 членів лишило ся в лучности лише 9.701. Як пп. Делегати не обдумають і не ухвалять лучших реформ на сїй XIV. конвенції, то про таку українську запомогово-асекураційну інституцію, якою є У. Н. С., будуть лише спомини в історії, яко неумілє проведене справами, до яких зобовязали ся або підняли ся сьвідомі української одиниці. І много того, що через таку реформу з XIII. конвенції інституція упадала щораз низше, як від зимна тепломір, то однак не старано ся зарадити сему, але ще до того відобрано спосіб — голосованем відділів, яким прислугувало право поправити шкідливі реформи.

Тепер ще декотрі члени були тої гадки, аби ще не приступати до реформи, подаючи причину сю, що перепровадженє реформи є дуже коштовне. Удержанє інституції є коштовне також, та чи задля таких причин треба відрікати ся інституції або занедбувати потрібні до її заряду справи? Я гадаю, що коли інституція має якісь вимоги до лучшого заряду, то не оглядаючись на кошти, кождий член повинен доложити старань, аби хосенні постанови як найскорше ввійшли в ужите і тим то приносили пожаданий пожиток успішности.

Аби розбудити заінтересованє між членами сеї інституції в справах конвенційних, то ще перед урядовим проголошенєм з 56 днів наперед появила ся друкована розвага до членів У. Н. С. через д-ра В. Сімеловича. Конечність перепровадженя реформи в У. Н. С. сего разу не заінтересувала його членів так, як перед попередними двома конвенціями і члени не поспішили з поданьем проектів та домаганьь, як попередних часів на XII. і XIII. конвенцію. Не тільки головні урядники У. Н. С., але також і делегати бажали би довідатись, які домаганя мають члени до внесеня на ЧУ. конвенцію.

З тих проектів, які були поміщені до сего часу в орґані, слідно, що деякі делегати були предложена до подарованя на лучшім основах нїж до сего часу була. Вже було і ще є право вибору делегатів з кождого відділу, та не було се вдоволяючим для всїх відділів, бо одні відділи мали мале число членів, а другі велике число членів, і ті відділи, що мали велике число членів, бажали мати більше право нїж відділи з малим числом членів. От і ограничено число у відділах, скілько членів має право вибирати більше нїж одного делегата. Се право вибору постарало ся о виставленє майже 400 делегатів на XIII. конвенцію, що є також непрактичним, бо з'ждаєть ся велике число делегатів від не дуже чисельної організації, се причинює великі кошти, а приносить майже нїякий хосен, бо всї не є в стані забрати голос в так короткім часї, який має конвенція до розпорядимости.

Богато делегатів були зовсїм безчинними і без нїяких плянів та предложень; от, аби приглянути ся, як конвенція відбуваєть ся, а їх кошти поривала ся з головної каси, що властиво є причиною марнованя народного гроша. Се є явний доказ, що не скільість делегатів може принести хосен організації, але якість делегатів.

Головна XIII. конвенція виготовила право, щоби кошти делегатів поносили самі відділи, а тепер показало ся, що се право відобрало можність многим відділам брати участь на конвенції з браку неухваленого буджету на сю цїль.

Отже я вношу проект під розвагу пп. Делегатам, аби поділити відділи на округи виборчі і організаційні, замісць одного головного організатора. На приклад: околиця Шікаґо один округ, а до сего округу я приналежать відділи, котрим є близко і вигідно їхати ся до Шікаґо, як: Гунтінґон, Інд., Шікаґо, Ілл., Гери, Інд., Толестон, Інд., Іст Шікаґо, Інд., Джолієт, Ілл., Вест Пулман, Ілл., Гемонд, Інд., Вайомінґ, Інд. Мілвокі, Віс., і т. п. Инший такий округ був би Пітсбурґ, Па., що инший Рочестер, Па., або Вілксберн, Па., Нью Йорк, Н. Й., і т. д. Округ не ограничує ся ані числом відділів ані числом членів. До одного округа могло би належати і 5 відділів, або 30 відділів, або 3, або 10, або 17 відділів — залежно, яке число відділів даний округ має і залежно від сего, як сей округ замешкують Українці і творять відділи. Навіть може бути ограничене віддалене відділу до округа тим, щоби їзду зелїзницею не оплачувати сумою висшою як $6.00 в обі сторони, або як виґідніше. Припустім, що один округ складеть ся з 20 відділів, а має 1373 членів; другий лише з 13 відділів, а має лише 835 членів, і т. п., то кождий округ має би право вибрати стільки делегатів, скілько соток членів він буде

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуємо слідучі оголошеня: Коли хочете відшукати своїх сьвояків, кралянів або товаришів. — Коли шукаєте якого заняття. — Коли бажаєте, щоб хтось шукати заняття. — Коли бажаєте, щоб хтось дорого Вам, де ідє добра робота. — Коли потребуєте агентів до поширеня Вашого бизнесу. — Коли потребуєте робітників до праці в бучорні, ґросерії, готелях або на ферми. — Коли шукаєте спільників до бизнесу. — Коли шукаєте дивоччатині і учителя музики. — Коли маєте хату або фарму на продаж. — Коли маєте хату або фарму до винайму. — Коли маєте на продаж якісь річи. — Коли поміщуєте людей на мешканє з харчом. — Коли продаєте свій бизнес або бизнес до публичного відома. — Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

Поміщуємо в сїй важній справі розвідкі: ПЕТРА СТЕЛЬМАЩУКА, НИКОЛУ СТЕЛЬМАЩУКА, НИКОЛУ ДЗЮРМАН і АНЕЛЬКУ КАЧОРОВСЬКУ. Перед 4-ма роками поїхали в Ню Йорку. Всї походять з Ямпіля, пов. Торобелля. Писати на адресу: 122-24

REV. M. LUKAVSKY,
Box 144, Elkhorn, W. Va.

ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ В РЕЙМІ, ПА., оголошує отсим конкурс на посаду дяка-учителя. Вимагаєть доброго голосу, знаня проводити хор і уряджати представленя. Голосити на адресу: 121-23

GREEK CATHOLIC CHURCH,
Rimey, Pa.

Поміщую свого брата ІВАНА МАЛЕЦЬ, сина Михайла, з села Веремінь, пов. Ясло. Хто подасть його адресу, дістане $2.00 нагороди або він сам нехай голосить ся на адресу: 114-26

ANTIN MALEC,
3811 Archer St., Nicetown,
Philadelphia, Pa.

В дуже важній справі поміщую свою сестру ЮСИФА РАЙМОНД і брата ІВАНА РАЙМОНД зі села Дублани-Краковберґ, пов. Самбір. Перед 5 роками мали перебувати в Філядельфії або в Честер, Па. Хто би о них знав або вони самі, зволить голосити на адресу: 120-23

CATHARINA FURZIN,
919 Braun St., Ann Arbor, Mich.

ПОШУКУЮ ПОСАДИ ДЯКОУЧЕТЕЛЯ. Маю добрий голос, можу провадити школу, уряджувати представленя, концерти. В короткім часї можу научити хор, хотяй би навіть зі співаків які ніколи в хорі не співали. Зголошеня для лїпшого обнакомленя прошу слати на адресу: 122-123

N. ZAKALUZNY,
370 E. 163rd St., New York, N. Y.

В дуже важній справі поміщую свої жінки сестру АНАСТАЗІЮ ОЙЧИШИН з села Оґаздів, пов. Радехів. Перед 3-ма роками перебувала в Ню Йорку і там вийшла замуж. Не знаю як називає ся її чоловік. Хто би о ній знав або вона сама, прошу голосити на адресу: 23-25

JACOB CHMYLUK,
Box 121, The Pas, Man., Canada.

В дуже важній справі поміщую ГРИЦЯ АНДРІЙЧАК з села Риків, пов. Сокаль. Хто подасть його адресу, дістане $5.00 нагороди. Голоситись на адресу: 23

MIKE LYB,
Midway, Pa. Washington Co.

Поміщую свої сестри КАТЕРИНИ БАШКО з села Петрачі, пов. Заліщи. Прошу рівнож своїх кралянів, щоби мені довелли, де ідє добре робота. Голоситись на адресу: 123

M. BASHKO,
391 Mackinaw St., Buffalo, N. Y.

ПОТРІБНО ПОЗОЛОТНИКА до роботи нерозмінної. Голоситись листовно на адресу: 123

11 May St., Ansonia, Conn.

ПОЗІР! ПОЗІР!

На днях 22, 23, 24 і 25 жовтня 1917 р. відбуде ся

МІСИЯ

при церкві св. Петра і Павла в Вілксбері, Па., 635 Н. Рівер ул. для Русинів гр.-католиків проживаючих в околици Вілксберській при співучасти Впр. о. Кіраша з Філядельфії і дооколичного сьвященства.

ПОРЯДОК МІСІЇ:

Понеділок: 22. жовтня. 7.30 веч.: Молебен до Серця Христового. І. наука і сповідання.

Второк: 23. жовтня. 7.30 веч.: Молебен до Пр. Діви Марії. II. наука місійна і благословен. Найсьв. Дарами.

Середа, 24. жовтня. Рано 8.30 Служба Божа, Вечером 7.30 Акафист до Ісуса Христа. III. наука, благословене Найсьв. Дарами і Сповідь.

Четвер, 25. жовтня. Рано: 4.30 Служба Божа, 8.30 Служба Божа. Вечером 7.30 Акафист до Пр. Діви. IV. наука і Посьвячене хреста місійного.

На ту торжественну хвилю, вельми цінну для душі людської запрошує ся всі Русини, греко-католицького обряду, проживаючих в околиці Вілксберській.

ЗА КОМІТЕТ ЦЕРКОВНИЙ:
123-24 о. М. Лясни.

НАЙНОВІШІ найтепі штуки з картами, грішми, нові винаходи, всякі новости, новомодні годинки, ужиточні книжки і много инших цікавих річий дістанете найдешевше у нас. Катальоґ висилаєть даром. Адресуйте: 114wc124

WOZNIAKS NOVELTY HOUSE,
M. Box 34, South Chicago, Ill.

РАДА для наших приятелів. Коли хочете дізнатись о своїм щастю житя; то пишіть до нас, а одержите нашу раду за надісланем 50 цит. маркиня, і будете ущасливлені на все. Чи тяжко і котателю пишіть сейчас і не відтягайтесь. 114wc24

COLUMBIA NOVELTY SALE CO.,
Dept. S.,
Box 9, Sta. D, New York City.

НОВІ ОБРАЗЦІ

правдиві фотоґрафічні репродукції з житя ГАРНИХ ЖЕНЩИН чарівних позах ускорбленні природи. Висилаєть у запечатаних, замкнених пакунках за ціну 50 ц. маркиня, грішми або мандатом.

OWENS PUB. CO.,
2286 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.

Знамените предложенє.

Доктор Сльон, звісний Х-Рей спеціяліст поручає свою лікарську туту кождій недужій людині, лише тому, щоби всї ті, котрі були лїчені безуспішно і видали богато гроший на других лікарів без осягненя туту, могли покористуватися сим знаменитим предложенєм.

НЕ ПЛАТІТЬ ЗА БЕЗУСПІШНЕ ЛІЧЕНЄ.

В моїм офісї находять ся всї конечні модерні, науковi приклади для докладного розслїду і лїченя всїх недужий людей. Моїм завданєм є лїчити кожду недужу людину, а одна лїкта гнешить Вас об сім. Не ждіть аж Ваш лікар покине Вас і пішле Вас до мене, а згодость ся сейчас.

СПЕЦІЯЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕНЄ.

Я хочу, щоби Ви відносились до мене з довірєм; я хочу, щоби Ви вказували мені і розказали свої клопоти у своїм власнім ме-ві. Памятайте, що я не є звичайним лікарем, але я є спеціялїст з довголїтною практикою в лїченю таких недуг, котрі не могли другі виліковати лїкарі. Чим дольше Ви ждете і чим тяжшою є Ваша недуга, тим більше Ви ждете, що би так робити, як і другі, однак не можу. Я не хочу ані одного цента Вам заплатити, лише Ваш гроший, хоти я не докажу Вам що я лїчення є приємний, без жадних болів; ані ріжниці ся від всїх других. Я маю знаменні машини для лїченя кождої недуги, які Вас певно дадуть вилїчити Вас в короткім часї, а займуть Вам особисто, в цїли, коли при помочи Х-Рей, виказе Вам дійсну недугу, Прийдіть до мене і розвідайтесь. Не зволікайте, але прийдіть сейчас. Ви будете змушені прийти пізнїйше, то чому ж не не тепер?

ПОРАДА І ПРИНЯТЄ ДАРОМ.

Говорить ся Вашою мовою. PROF. DOCTOR SLOAN SPECIALIST Новорота Кауфман Берс склепу.

408 SIXTH AVENUE. PITTSBURGH, PA.

Години приняти: Щодня від 9-ої рано до 8-ої вечер, а недїлї від 9:30 рано до 1-ої полудня.

НЕДУЖІ ЛЮДИ

Не тратьте надії тому, що другі доктори і спеціялісти, не змогли Вас вилічити, не тратьте часу, а ідіть сейчас до д-ра Фалька, широко звісного спеціялісти, котрий в послідних (20) роках вилічив тисячі недужих мущин, і коли Ваша недуга є до вилічення, то він Вас вилічить скорше і дешевше ніж який инший спеціялісти. 117—

Лічить ОСЛАБЛЕНЄ НЕРВІВ, НЕДОМАГАННЯ МОЛОДУКА, СКІРНІ НЕДУГИ, РЕВМАТИЗМ, БОЛІ в хребті і ногах, і ГЕМОРОЇДИ.

ПОРАДА ДАРОМ.

Dr. FALK, спеціяліст,
11 West 28th St., New York City.
межи 5-ою і Бродвей.

Офісові години від 10. до 7. щодня. В неділї і американські сьвята від 10. рано до 1. попол.

ЗЛИШНЕ ВОЛОСС НА ЛИЦИ І РУКАХ.

Не зогидкуйте Вашого лиця ані рук, позволяючи виростати на нїм волосю. Можете усунути злишне волосє в 3 мінутах нашим винаходом, який порекомендували передові лікарі Америки і Европи. Се средство усуває волосє без болю, і спричинить Ваше лице чистим, гарним і принадним. Ми одержали богато листів з подякою від тих, котрі уживали се средство.

ВПОВНІ ГАРАНТОВАНЕ. Коли не і переконать Вас, зверемо Вам гроші. Пришлість нам $1.00 гривня або стемисами, адресуючи до:

SALTZ CHEMICAL CO., Dept. 30, 500 E. 17th St., New York, N. Y.

ДАРОМ
ЧАЙ НА ПРОБУ.

15 ЧУДОВИХ РОСТИН творить оснащно в медичним винаході—ОТЦЯ МОЛІНГЕРА СЛАВНІМ ЧАЮ З ЦЬВІТІВ. Коли терпите на ревматизм, затвердженє, запечащенє крови, доглядність в жолудку, нестравність, загальне ослабленє і біль голови, нервовість, недугу нирок або утроби, подайте сейчас своє імя почтовою карткою а одержите пачку чаю даром. Адресуйте: 117-128

MOLLINGER MEDICINE CO.,
32 Mollinger Building,
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

ХТО ХОЧЕ ПРОЧИТАТИ?

Чи хотїли би Ви лїпше жити? Чи хотїли би Ви лекше працювати? Заробляти більше гроший? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всї ті Ваші бажаня сповнить ся, як Ви будете знати анґлійський язик. Поговіть на своїх знакомих, говорячих по анґлійськи, як їм все є доступне. Вони читають анґлійскі ґазети, ходять до театрів, беруть ся до торговлї і все понимають. Чи Ви не хотїли би стати такими? Коли Ви слабо або і зовсїм не знаєте анґлійської мови, то не марнуйте анї хвилї часу, а таки сьогодня напишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми ґарантуємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійськи за незначайно малою оплатою. Учащати до сеї школи злишно. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всїх країв Америки. Тисячі людий покінчили сю школу і тепер вони дякують нам. Те саме зробите і Ви. — Адресуйте: 102—

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

НОВА МОДА

№ 6. № 8.

Кождий хотїв би мати щось гарного, доброго і модного. Тут бачите шпінки до машнетів з ґербом України, дуже гарно викінчені, з доброго матеріялу, позолочувані, цїна $1.25

Такі самі чисто золоті 14 каратові, ґарантовані, цїна $5.00

Перстень № 6, гладкий, з ґербом, грубо позолочуваний, нїколи не поторгне, цїна $1.50

Перстень № 8, гарно зроблений, з ґербом, 14 каратове золото, ґарантоване, цїна $7.00

За надісланєм 2-центової марки вишлемо кождому катальоґ дуже гарних українських річий. Замовленя посилайте на адресу: 111чи—

UKRAINSKYJ BAZAR,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

СТАЛА РОБОТА
для
МУЩИН ЖІНОК І ДІВЧАТ
В ВОВНЯНИХ ФАБРИКАХ

Добра платня
Знаменні відносини робітничі,
Початкучі дістають платню підчас науки. 107a445

Безплатне Бюро праці.
Industrial Council of
Passaic Wool Manufacturers
24 Lexington Ave., Passaic, N. J.

мати. Він кождої сотки членів один делеґат, а коли би до сотки бракувало 40 членів, то се зачислити за сотку; як би бракувало до сотки 41 членів, то вже не мож числити за сотку. Сей спосіб зменьшив би вправдї число делеґатів о три четверті, але тимсамим зменьшать ся і кошти делеґатів на конвенції о три четверті, а через ревну працю округів дасть ся вибрати здібних і дбалих членів на делеґатів, буде можність запізнати ся з працею сусїдних відділів і допоможеть ся веденю аґітації орґанізаційної по околичних містах. Кошти делеґатів на конвенції покриє каса орґанізаційна, а кошти окружні будуть залежні від заряду окружного. Заряд окружний мав би обовязок скликувати віча орґанізаційні, вияснювати цїли і хосен з орґанізації, давати відчити по плейзах свого округа і старати ся о прикладний та чисельний розвій свого округа, а на 6 місяців перед конвенцією скликати відпоручників з окружних відділів на спільну нараду в цїли вибору делеґатів на конвенцію і до вироблення пляну, з чим і по що делеґати мають їхати на конвенцію. Кождий відділ, маючий до 25 членів, вислав би одного відпоручника на окружний мітінґ, а відділ, маючий від 25 до 50 членів двох відпоручників, і т. д. — від кождих 25 членів одного відпоручника без заступників.

Ширенє просьвіти при помочи теперішної „Просьвітної Комісії" не є вдоволяюче. Аби сему запобічи, треба старати ся о видаванє популярно-наукових творів, або повістий, в формі книжковій, бо се і скорше звертає увагу і довше дасть ся переховати та збільшає бібліотеку неодного українця. Не усувати просьвітного видавництва, але зреформувати для пожиточного і практичного ужитку членів У. Н. С. — се є моїм бажанем.

Щоби пп. Делеґати добре і роздугно розбирали кожду предложену справу, а по сім з певною сьвідомостію або уухвалили, коли вона є пожиточна для орґанізації, або відкинули, коли шкідлива для орґанізації.

Т. Мекшінський,
член 100 відділу У. Н. С.

72.

Надходить час, у якім маєть ся положити сильні підвалини під нашу орґанізацію, щоби жадні вороги її не розвалили. З тої нагоди я хочу подати кілька проектів під розвагу пп. Делеґатам і Делеґаткам.

1. Щоби головного предсїдателя вибрати зі стейту Ню Джерзи з тої причини, що на головнім предсїдателю опирає ся ціла орґанізація, бо він має наглад над її діловодством. Коли головний предсїдатель мешкає далеко від головної канцелярії, то се поносить великі кошти.

2. Щоби дїтий приймати до У. М. С. від одного року житя на тій підставі, що вразі смерти дитини орґанізація виплатить по році $100, а як $200, бо лучаєть ся много випадків. Коли У. М. Союз буде виплачувати $200, як є зазначено в статуті (§ 174), то орґанізація моглаб ослабнути в фінансах.

3. Щодо редактора то я би пропонував, щоби конвенція настановляла редактора, але з тим застереженем, що голов. уряд може його усунути, а на його місце покликати иншого. Приміром редактор не сповняє як слїд свого обовязку. Головний уряд бачить щось противного і грозить редакторови усуненем, а сей що? Каже: „Мене конвенція поставила на редактора і має право усунути, а не гол. уряд". І він робить дальше, що йому се хоче, до будучої конвенції. Коли гол. уряд буде мати власть над редактором, то вразі не порядку його усуває, а настановляє иншого.

4. Щоби конвенція відбувала ся в тих містах, де є свої власні народні доми. Замісць платити за відбуте конвенції чужинцям, а часом і ворогам нашої орґанізації, то лїпше тї гроші обернути на цїль народну.

5. Щоби пп. Делеґати і Делеґатки змінили § 170 як слїдує: Коли член, забезпечений на $1,000, утратить одну руку, ногу або око, щоби орґанізація виплатила йому $400; як обезпечений на $500, то вразі утрати руки, ноги або ока щоби одержав $200, і т. д. після обезпеченя.

6. Часопись „Свобода" щоби зменьшила докторські адвертайменти і тим подібне, а поміщувала цікаві новости. В такім разї члени будуть задоволені і будуть передплатники.

Отсих кілька проектів дай розвагу загалу і думаю, що вони не пошкодять розвоєви орґанізації, а принесуть користь і У. Н. Союзови і українському загалови тут на чужині.

Желаю всїм пп. Делеґатам і Делеґаткам як найлїпших успіхів.

Іван Витязь,
секр. 83 відділу У. Н. С.

73.

Поважані Делеґати! За короткий час маємо ся зійти до Гарізбурґа і засісти до нарад конвенційних, то треба би нам наперед приготовити ся, з чим ми там маємо їхати і з якою гадкою кождий там прибуде. Добре би було, щоби ми могли на тій 14-тій конвенції так справу поправодити, щоби як не на все, то бодай хоч на довший час усунути кошти конвенційні, бо ми то каса У. Н. С. чи каси відділів будуть виплачувати, то все ті кошти мусять понести самі члени, а зискають на тім зелїзничі компанії.

Передівсїм треба добре перейти статут У. Н. Союза. Котрий параґраф в статуті зле уложений, то треба його поправити або зовсїм вичеркнути, а заступити новим, котрий би приніс пільгу і для членів і для орґанізації. Я пропоную отсї проекти:

1. Конвенція щоби відбувала ся що 4 роки, а як покаже висліл сеґорічної конвенції по поправленю статута, як буде відповідати, то тоді відложити конвенцію ще на дальше, а можливо покажеть ся і прискорити. І конвенцію відбувати в такій місцевости, де є мало або і зовсїм нема відділів инших орґанізацій, ворожих нашому У. Н. Союзови. Тоді буде меньше непорозумінь на конвенції.

2. Діти принимати від одного року житя, без ріжниці, чи їх родичі належать до У. Н. С. чи нї, бо всї діти не поумирають, щоби каса за них страту поносила, а через те прибуде велике число дїтий, то зросте і їх вкладка.

3. Лїки скасувати, а тим членам, котрі остали би при У. Н. С. ще за старої системи, а лїків не мають, знижити вкладку від тих літ, кілько котрий мав, як приступив послїдний раз до У. Н. С., а тим членам, котрі через зміну плаченя повіддступали, дати нагоду, щоби бодай без вступного могли бути приняті, коли котрий схоче приступити до У. Н. Союза.

4. Щоби член до 6 місяців мав повне право до свого посмертного, або і скорше, бо се користь і членам і орґанізації.

5. Коли членови умре жена, чи членицї муж, щоби виплатити хоч кошти похоронні, котрі би не перевисшали 150 долярів від 1.000 долярів суми обезпеченя. А коли членови пімре жена у старім краю, то дати готівкою $150 від $1000, на яку суму член обезпечений.

6. Де стоїть муж і жена, там вистарчить одна часопись, бо і так мало членів читає, бо не вміють, а за ті кошти, що йдуть на ті висилки, побільшити часопись.

7. Як член до відділу не заплатить за місяць, то щоби за него до головної каси не засилати вкладки, бо тим руйнуєть ся каси відділів, а через то терплять і ті члени, котрі стоять в братстві чи в товаристві, а в орґанізації ні. І член щоби не був суспендований, аж як на другий місяць не заплатить, бо можуть другі орґанізації на такій системі удержати ся то і наша може.

8. Кошти подорожи делеґатів виплачувати з головної каси, а нагородуу за дні робочі то з каси відділу, бо в кождім відділі найдуть ся одиниці, котрим буде лежати на серцї справа орґанізації, то вони за малою винагородою потрудять ся, або і зовсїм подарують на користь відділу.

9. Уряд щоби вибирали всї члени загальним голосованем, то є: розіслати до всїх відділів для всїх членів карти голосуючі, на котрих мають бути подані імена кандидатів, не більше як по трох на одного урядника, і член в той спосіб голосує, що перемаже двох, а на кого голосує, того імя оставляє.

10. Протестую проти сего проекту, що молодечим членам, коли доростуть, виплачувати 300 долярів, бо тим би ся знищила каса Союза, бо член за 17 лїт зложить 51 долярів, з сего возьме опікун 10 процент, а не всї дїти ще остануть при житю. То я пропоную пів то: вкладки за цїлий час до 18 лїт, що вложив, але аж тоді, коли член стане повним членом У. Н. Союза.

Семен Конотопський,
делеґат 365 відділу У. Н. С.

ЮНГСТАВН, О.
Сестрицтво Преч. Бесер. Діви Марії, від. 119 У. Н. С. в Юнґстаун, О.
устроює
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
в суботу, дня 20. жовтня 1917
в Крова гали.
Початок точно о годині 6-ій вечер.
Вступ для мущин 50 цнт., для женщин 25 центів.
На сей баль запрошуємо всїх Українців і Українок з Іст Юнґстаун і околиці. На бали будуть добрі напитки і ресурсы. За добру забаву ручить
123 КОМІТЕТ.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.
Заходом Тов. ім. Князя Данила, від. 73 У. Н. Союза, відограють аматори з Центра Фолс, Р. Ай., представлене штуки в трох діях
„ОХ, НЕ ЛЮБИ ДВОХ"
в суботу, дня 20. жовтня 1917
в Палас Касіно гали,
171 Чарл ул., Провіденс, Р. Ай.
По представленю баль
на котрім буде приграти українська Банда з Вунсокет, Р. Ай.
На се представленє запрошують ся всї Українцї і Українки з Род Айленд. Прийдіть усї, нехай не бракне нїодного, а там будете мали нагоду почути рідну пісню і музику. 123
До численної участи просить ся усї Товариства з Род Айленд, як тов. ім. Тараса Шевченка з Провіденс, Р. Ай., тов. Молода Україна і тов. „Запорожська Січ" з Кромптон, тов. ім. Івана Франка в Централ Фолс, тов. „Запорожська Січ" і тов. Нова Україна з Вунсокет і братство св. Стефана з Мешвіл.
Початок о годині 5-тій пополудни.
ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 ЦНТ.
За добру забаву ручить — КОМІТЕТ.

ПОЗІР РОДИМЦІ! БРАТЯ УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Рідка нагода! Прошу запамятати!
З причини родинних справ продам за приступну цїну 16 і пів акрову фарму вразі з домом і господарською нарядами, в добрім положеню, в стейті Ню Джерзи. На фармі є кінь вартости 100 дол. і 17 курий. Також від до роботи і жерна до вівсу. Земля гронайна і легка до гнїщенє. Чотири акри землї під плуг, а побіч хати гарний огород. Фарма лежить побіч Ніюк ремінгтон шилдінґтон фабрик, при публичній дорозї. Мила і чверть до міста, до почти і зелїзничої стації. Дерево переходнїє 100 потягів. Є цїла стація пасажирських і дві фреїтові. Сусїди Українцї. Місцевість се лежить 18 миль від Філядельфії і повторний тікет коштує всего 50 цнт. Продам на лекших услівях. Розмови ся на адресу: 123-25
MIKE ONULEVITCH,
R. F. D. 1, Box 31A
W. GLASBORO, NEW JERSEY.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ
ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦЇ
Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 8 женщин і 7 мущин. — Цїна за примірник 30 цнт., за 15 примірників $3.35.
Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Др. К. БІЛИК
український лікар і хірург
СПЕЦІЯЛІСТ
на діточі та жіночі хороби.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: 123-24
від 4-ої год. пополудни до 9-ої години вечер.
1856 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.
Telephone Humboldt 7807

Читайте українські книжки і ґазети бо часто читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок до друкарнї „Свободи".

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.
Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школї або в своїй хатї від нашою дирекциєю; старанна, цїлкованя іскора наука; приймаєть кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. Адресуватн: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Beutsch, Pres., 229 East 14th Street, New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

РАТУЙТЕСЬ ВІД СМЕРТИ!
ПЕРЕСТАНЬТЕ КУРИТИ. БО ЧОРНА МОГИЛА ВАС ЧЕКАЄ.

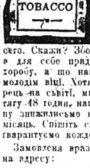

Одно вас тільки вилічить, а се новонайдене патентоване лїкарство „TOBACCO REDEMER" спокоєдає тільки в час, що в 48 годинах відкине від вас охоту до куреня раз на все. Не робить ніякої шкодливого, але тим курить, або що курить. Чи єсть вазоений курець, чи ні. Гандж; до 50 долярів пускали рівно з димом. Яка користь з сего. Сказім? Богатим тютюновий трест. Ся ж бо продає капсель, дїдавною хоробу, а що найгірше СМЕРТЬ, ще в молодім віцї. Хотяй ти є найбільший курець на світї, ми тебе вилічимо в продовж 48 годин, нашим славним лїком. Цїну знижилисмо на $2.50 тільки на сей місяць. Спішіть ся. Ми зі своєї сторони ґварантуємо кождє вилїченє.

Замовленя вразі з належитостию пішіть на адресу: 117-26
STAR CO.,
2016 W. Erie St., Chicago, Ill.

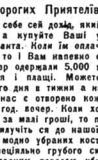

МОДНІ ЗБРАНІ

До Моїх Дорогих Приятелів:
Заощадіть для себе сей домів, який забирає рітейлєр а купуйте Ваші удяги вразі у фабриканта. Коли їм оплачуєть купувати у нас, то і Вам напевно оплатить ся. Ми тепер одержали 5.000 ярдів сукна на убранї і пальцї. Можете до нас зайти кождого дня в тижни а навіть в неділю, бо у нас є отворено кождого дня аж до 9-ої год. вечер. Коли хочете убрати ся модно за малі гроші, то прийдіть до нас і приглянїть ся до нашої великої вдовольних і модно убраних костюмерів. Маємо з спеціяльно грубого синого „серджу" і з гладким передом убранє, сподні „лег-тан" і довгі сурдути. Відвідайте мене. 105чі141
S. LEVINE,
471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

DR. HUNT, спеціяліст,
а понад 34-лїтнюю практикою хронїчних і нервових недуг мущин, женщин і дїтий. Ослабленє, нервовість, висиленє нервів, безсонність, астма, брак енерґії, зміна житя у женщин, недуги серця, жолудка, утроби, легких, нирок, очий, уший, носа, горла і катер. Сумлїнна опіка. Умірковані цїни. Порада даром. Годинн: від 9-ої до 7.30, в неділї і сьвята від 10-ої до 1-ої. 116—
261 WEST 42nd STREET, NEW YORK CITY.
(близько 8-ої евенї).

ДАРОМ! цїлком ДАРОМ!
ЧИТАЙТЕ З УВАГОЮ!

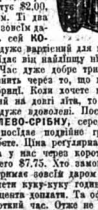

Вишлемо кождому кук-кук годинник цїлком даром, котрий тут бачите на фотоґрафії. Є він дуже гарно і артистично зроблений як самі бачите на образку. Сей годинник окрасить Вашу хату з великою приємностию. Як самі пишете, такі годинники другі фірми продають по $7.00 а навіть і більше, а ми Вам даємо його зовсїм даром.

ДАРОМ ЗОВСЇМ ДАРОМ вишлемо Вам найгарнїйшу БУРЩТИНОВУ ЦИГАРНИЧКУ, котра є окована золотом. Для переховки цигарок є то дуже вартісна річ для курящих. Як самі пишете, то такі самі вартости $2.00, а ми Вам даємо її зовсїм даром. Ті два найгарнїйші предмета вишлемо зовсїм даром. Хто лише у нас замовить сей КОЛЇЙОВИЙ ГОДИННИК, який є дуже вартісний для кождого працюючого чоловіка. Посїдає він найлїпшу нікелеву машинерію з 11 камінами. Час дуже точний. Нїколи ні одної мінути не спізнить через то, що вони є добре виробовані ще в добрий. Коли хочете мати міцний годинник і ґарантований на довгі лїта, то купіть собі його а будете дуже вдоволені. Посїдає дуже гарну оправу НІКЛЕВО-СРІБНУ, середнього формату. Є гладенький, посїдає подрібнє грубе шкло, так що його не побєте. Цїна реґулярна того годинника є $10.00, а у нас через короткий час дістанете його за всего $7.75. Хто замовить у нас той годинник, то отримає зовсїм даром тих два найкрасшїйші предмети кук-кук годинник і цигарничку, без одного цента доплати. Та оферта є важна на дуже короткий час. Отже не відкладайте з дня на день тілько ще нинї вишлїть се оголошенє і заплатїть $1.00 задатку а ми як отримаємо, то вишлемо Вам кишенковий колїйовий годинник і кук-кук годинник і цигарничку, а при відбираню доплатите ще решту $6.75. Пишіть сейчас на адресу: 121чі129
NOVELTY SUPPLY COMPANY,
886 MILWAUKEE AVENUE,
CHICAGO, ILL.

НЕДУЖІ ЛЮДИ
НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС!
зі всякими хронїчними, нервовими і скомплікованими недугами, які потребують опіки лїкаря-спеціялїста.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ
ТАМ ДЕ ТІ НАЛЕЖИТЬ НАЙТИ
і звертіть ся сейчас на дорогу до здоровля.
Години офісові: від 9-ої рано до 4-ої попол.; від 6-ої до 8-ої веч.; в неділї від 10-ої до 2-ої в полудне.

Користайте з моєї розмірної практики набутої через много лїта лїкарського досьвіду. Я примінюю найбільше знані методи з найновійшими і всякими цїнними електро-медичними приладами при лїченю хронїчних і нервових недуг.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ.

Прийдіть поговорити зі мною особисто—і коли я зможу помочи Вам, то я Вам се скажу. Я є спеціялїст хронїчних і нервових недуг і дїчу найновійшими і найбільше науковими методами. Я переводжу ґрунтовно фізичні і лабораторні розслїди кождої недуги. Моє лїченє окалозок успішне в многих упертих недугах, які другі не осягнули. Ті ратували сотки людий від операційного стола через моє вчасне лїченє і пораду. Навідайтесь до мене сейчас, коли Ви потребуєте лїчитись. Зволїканє є небезпечне. 103-130

DR. LEWIS, 749 Sixth Ave. межи 42-ою і 43-ою ул. New York City

ДАРОМ НАШИХ ІНСТРУМЕНТІВ ФОНОҐРАФІВ

КАТАЛЬОҐ МУЗИКАЛЬНИХ А ТАКОЖ ВИСИЛАЄМО НА ПЕРШЕ ЖАДАНЄ.

Адресуйте! Адресуйте!

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 Grand St., D. Sv. New York. N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

СЬВІТОВА НОВІСТЬ!
ЖЕНЩИНИ! Нащо Вам працювати коло праня Вашої білизни, коли наші таблетки виперуть вам самі в десятьох мінутах без Вашої помочи і дуже тано. Скринка табеток вистарчаюча на 5 разів коштує лише 25 центів (пробки по 10 центів).
Женщини, котрі вже спробували наші таблетки не можуть нахвалитись. 123a35
Ми ґарантуємо, що вони не є шкідливі білю і звернемо гроші, єсли Вас не задоволять. Замовленя і гроші посилайте до:
HUB NOVELTY CO.,
Box 252, Dover, N. J.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.
ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ
302 Broadway, 13th floor NEW YORK, N. Y.
Практикує понад 25 літ в тутешних судах і переповаджує всякі справи з успіхом.

ВИ ПОВИННІ МАТИ ГАРНЕ І ЗДОРОВЕ ВОЛОСС. Уживайте Karatol Stimulus Tonic, який запобігає випадінню волосся, усуває порпіл, сверблене шкіри на голові і причиняєть до росту гарного і здорового волосся. Karatol Stimulus Tonic є найлїпшим средством до волосся для мущин і женщин.
Спецїяльна оферта: Одна фляшка $1.00, 4 фляшки $3.00.
Висилайте замовленя і гроші до: 114—
Box 1076, KARATOL LABORATORIES, Dept. 623, Binghampton, N. Y.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНЇЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛЇКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ П МОЖНА НАЙТИ.
І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

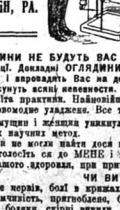

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.
В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, закладять Вам терпінї і усунуть всякі непевности.
Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.
Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посщіщє австоруванє найновійших научних методів.
Коли Ви не могли найти досі пільги у Ваших терпінях і чуєтесь вимірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінено найновійших методів у лїченю.
ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ
на ослаблене нервів, болї в кривах, втрату памяти, біте серця, слабість нирок, нервовість, пригноблене, болї голови, дрощі, пранди, ослаблене членів тїла; болями, скірні висипки, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячку, шарп, ревматичні болї, пранц? Ці як і другі недуги в першою пролом яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.
Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вашї відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я можу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми зубувають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїканє є небезпечне. 77-89
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьпішіть ся для хорих, незможних лічити, котрі по є в можливости читати сьвоєї ціни за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихсьбудь ЛЕКІВ при помочи електричної природи. Рівнолежно в богато тайнї лучали, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лише тим самим способом без ужитя ножа.

Маю в посїдаю найновійші машини, котрі ми помочи можу заглянути до внутрів і обсадити хвороби внутренности людського тїла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвіта в тїло і заспокоїти ними зараз-ніші бакциї, які є причиною всїх недуг і лихолїтя недомагань. Той спосіб лїченя є не тілки нешкідливий, але дїйсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ЗАЛЕЧИТА, котрого узнаю за незлїчимого, не пізнимаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ОСОБНИЙ офіс: в понедїлки, середи, пятниці від години 9. рано до 12. в полудне. У вівторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 4. вечер. В недїлї від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City,
близько стації елевейтер 3-ої евені і субвеї.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР

(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студиї в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, проказу, гемороїди, шкрофулї, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирки, кишки, міхура, шкіри, а і всї недуги мущин, спрямовані на чистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосить ся особисто, почтою не лїчу. 10—

Години приняти: від 9 рано до 8. веч. в пятниці від 9. до 5 тощо, в недїлї від 9 до 2.

Читайте „Свободу" і придивуйте ся нових передплатникам!

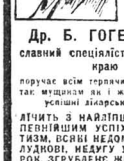

до хорих людий по всїх закутинах злучених держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм теперішнє Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛЇЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропускную при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з поясненням довірем свою недугу, а дістане совісну і безплатну раду.

На відповідь залучити почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
204 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1848 Stuyvesant.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

SANTAL CAPSULES MIDY

уносить в 24 годинах. Кождий гарний шмат мидо. Уживайте відповідно.

ДАРОМ!

Кождий дістане катальоґ найтарійший: річний і ще кочуваних — дарем. Хто напішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 88—

GLOBE NOVELTY CO.,
Box 11, Sta. D., New York City.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий у сте своє лїтне і довголїтну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ,
II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В недїлї від 10. до 2.

ЗВІСНИЙ
Dr. GREY
СПЕЦІЯЛІСТ.

ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., New York City,
близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, заступу, ечему, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея. Коли лїкар, котрий лїчив Вас ще не вилїчив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.—ЛІКИ $1.00

За професійну обслугу числить низьку цїну.

Година: від 9-ої до 3-ої; в недїлї від 9-ої до 3-ої. 101—

Перед ужитєм — По ужитю

ВЕСНЯНКИ,
плями на лици, прищі, лїщаї, і всяка нечистість на тїлї, знинуть цїлковито і під ґарантією нїколи не вернуть по кількаразовім ужитю східної краси кремy „Амор". Цїна слоїка $2. 118—23

THE AMOR NOVELTIES CO.,
213 Avenue A. New York, N. Y.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає Д'АРОМ

ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

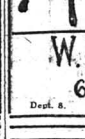

ВИСИЛАЙТЕ СВОЇ ЗАМОВЛЕНЯ

на фонографи і рекорди до відвічальної фірми музикалїй.

Ми полагоджуємо скоро замовленя почтою.

VICTOR VICTROLAS — $15.00 до $300.00.
VICTOR 10" Полякові Рекорди — 75 ц. цнта.

ЖАЄМО ВСЇ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ.

Пишіть по нові катальоґи (даром). 117ч138

W. F. FREDERICK PIANO CO.
635-637 SMITHFIELD ST.
Dept. 8. PITTSBURGH, PA.

НОВІСТЬ! ЧИТАЙТЕ!

Лише на короткий час пера "NAME'ON" для Вп. Читачів по 2 дол. і 50 цнт.

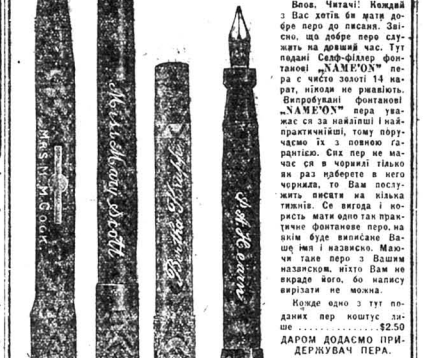

Влов, Читачі! Кождий з Вас хотїв би мати добре перо до писаня. Звісно, що добре перо служить на довший час. Тут подані Сельф-філлер фонтанові „NAMPEON" пера є чисто золоті 14 карат, нїколи не ржавіють. Випробувані фонтанові „NAME'ON" пера уважає ся за найлїпші і найпрактичнїйші, тому поручаємо їх з повною ґарантією. Єсли пер не маємо ся в чорнилї тілько як раз наберете в него чорнила, то Вам послужить писати на кілька тижнїв. Це вигода і користь мати одно так практичне фонтанове перо, на якім буде виписане Ваше імя і назвиско. Маючи таке перо з Вашим назвиском, нїхто Вам не викраде його, бо напису вирізати не можна.

Кожде одно з тут поданих пер коштує лише $2.50

ДАРОМ ДОДАЄМО ПРИДЕРЖУВАЧ ПЕРА.

Крім поданих пер маємо і дорожші пера, яких цїну подаємо на жадане.

ВИПИШТЬ СВОЄ ІМЯ І НАЗВИСКО ВИРАЗНО.

Пишіть на адресу:
INTERNATIONAL PEN CO.,
Room 2316,
13—21 Park Row,
NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Гроші можна присилати моней-ордером або в реґистрованім листї. 116.18.20-29

Пошукуємо аґентів.

№ 1. Сельф-філлер фонтанові „NAMEON" 14 карат. пера із золотою обручкою. № 2. № 3. № 4.

ПОЗІР УРЯДНИКИ ВСІХ ТОВАРИСТВ І БРАЦТВ!

МИ Є ГОЛОВНИМИ ФАБРИКАНТАМИ УКРАЇНСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ЕМАЛЬОВАНИХ ВІДЗНАЧОК, ШАПОК, ПЕЧАТОК СТАЛЕВИХ і т. д.

Виробляємо отсї річи з ЛІПШОГО МАТЕРЯЛУ ЛІПШЕ І ПО ДЕШЕВШИХ ЦІНАХ як декотра фірма в Заучених Державах.

ST. NICHOLAS
EA. CATH. SOCIETY
PASSAIC N.J.

Не замовляйте нїчого для Вашого Товариства доки не оглядуєтесе наших взірців і доки не довідаєтесь наших цїн. 7ч—

Пишіть ще нинї чого Вашому Товариству треба а ми сейчас пришлемо Вам наш катальоґ і стінний календар з року 1917 безплатно.

На всїх запитах і листах прийміте печатку товариства та засилайте на адресу:

Eagle Regalia Co.,
115 Nassau Street, NEW YORK, N. Y.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ

для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по цїні 7 цнт. штука.

ЖМІЧНИК

є одним з найлїпших домашних лїків і можна средством проти ревматизму, болїв плечий, колїна і болїв грудий. З комічних болї голови, на болї суставів у руцї і ніг, на легкій наразім, нарив, болї горла і грудий. СЕЙ ЛІК С ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносить ся до генерального лїченя, залучаючи 2-центову марку на відповідь. 14ч—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

Ціна 2 зі каміцним ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і женщин, нїжок, плаваючий ся без вічочка, полагоджений, з ґарантією на 20 літ, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безустанно точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при желїзницї, і ґаранутує ся на 20 літ. Незначайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.95 і за звиротпересилки, з тим прийнятєм, що кождий може його оглянути, і єсли йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у вищого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотий позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 99ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

R. J. Glick
АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся на
WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

НАЙНОВІЙШИМ СПОСОБОМ

Ти можемо волосо з лиця і инших частий тїла

РАЗ ЗА ЗСЕ. БЕЗПОВОРОТНО

за дуже малим коштом. 116ч27

Ми усуваємо також прищі, веснянки, почервонїлости, зовні шкіри, знаки нечисті, другі нечистости шкіри і скіри. Можете ся особисто або пишіть до:

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1. 196 East 4th St.,
NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
Др. С. М. КАУФМАН
111 E. 7th Street, NEW YORK CITY

Спеціяліст всїх мужеських і женських внутрішних недуг. Лїчить новими машинами електричними, уживає Х-Рей.

Години приняти: від 9-ої рано до 9-ої вечер. 104—

ГОЛОВНА МЕДИЧНА Лабораторія св. Михаїла

BALSAM
SWEET ROOT
CENA $1.00

ПРЕДКЛАДАЄ ВАМ НАЙЛІПШІ І НАЙПОМІЧНІЙШІ СРЕДСТВА ПРОТИ ХРОНІЧНИХ І ЗАНЕДБАНИХ НЕДУГ, А ТАКСАМО І ПРОТИ ДРУГИХ СЛАБОСТИЙ. 117ч—

ПИШІТЬ ПО ПОВНИЙ КАТАЛЬОҐ ВСЇХ ПОМОЧНИХ СРЕДСТВ ДО:

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
Dept. 10.
CARLSTADT, N. J.

НЕВЕР ФЕЛТ БЕТТЕР ІН МУ ЛАЙФ

BRING ON YOUR WORK, I'M READY FOR IT

і я не втратив ані дня роботи. Я переводив ся, що мій бути здоровим, треба недостатки розвивати ся легкій слабости. У мене все наводить ся фляшка

— SOBOL —

яке усуває корчі з жолудка і кишок, уменшує біль горла, головки і уший, і є успішне проти астми.

І коли в родині окажеся ревматизм, подаґра, невральґія, перестуди або инші подібні недуги, ми все маємо під рукою фляшку

PAIN-EXPELLER —

сего знаменитого домашного лїкнику. — Сороль цїна 35 ц. а Пейн-Експеллер 35, і 65 ц. Продають ся у всїх аптиках. Пробуйте з фляшка о 5 ц. більше.

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

який лїчить успішно хороби жолудка, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ і НЕРОК, РЕВМАТИЗМ і ВСЇ НЕДУГИ КРОВИ і СКІРНІ ВИЛЇЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШИМ ЧАСІ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає Х-ЛЕЯ машини яка є необхідна для лїкаря. Перше вільта є у него за даромтому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні, позаяк невилїчимі недуги єсь по бересь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1336 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. пол. Голосить ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

ДЛЯ МУЩИН Лише

Я є спеціяліст від всїх особистих недуг, як нервовість, гемороїди і т. д. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі недуги. Не жіть. Курацїя в офісї д-ра Брайна в умірковних цїнах. Я достарчаю ліки. Прийдіть вперше до мене, і западіть час, гроші і терпіня. 30 лїт досьвіду. „Практика досьвідчаня".

ДЛЯ МУЩИН. При першій нїмоці д. Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам цїну.

Я моїм обовязком говорити ся також Вашою мовою. Мій адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евені)

Офіс вітворенні: від 9-ої рано до 8-ої вечер., в недїлї від 9-ої до 1-ої в пол.

ДЕНТИСТ
Dr. EMIL EICHEL (зі Львова)

4914—1st Ave., (cor. 3rd St.) NEW YORK, N. Y.

Виробляє зуби з золота 22 каратового, які виглядають як Ваші власні, водночас зіпсовані, зуби і вправи зовсїм без болю. Робота чиста і ґарантована в так дешева, що оплатить ся Вам і здалека приїхати. Години офісові від 10. рано до 9. вечером (крім пятниці), в недїлю від 10. рано до 2. пополудни. 121—

ХОРІ, ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости видати нашій недузї.

З дня на день в року на рік віддам лїкарські услуги Українцям. Предоставте собі сьвідки хорих і чи вилїчив та сьвідки хорим, а упримсьвіт жиє. Коли Вам, жити надоїло видя пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровя стало погіршуєть, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

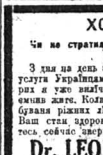

Він Вам ніколиже дарон порадить, що Вам робити, аби Ваше житє здоровити і поясьнить Вам о нашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: нервозність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легкий і т. д. 115—128—

Недуги заразливі і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Вашї внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (между Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone: Gramercy 3823.

Години приняти: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо вилїчить ся без операції і без ревматизм і всї недуги крови і нервів, без згляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви вістаєте вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ДАРОМ! ДОСТАВЛЕНА ДО ВАШОЇ ХАТИ. НОТРУ ВИ З НИХ ХОЧЕТЕ?

Ми вишлемо котрубудь з тих найновійших моделїв, коли пришлете нам вонизший купон і

$3.00

Також вишлемо Вам ЗОВСІМ ДАРОМ 20 найновійших і найгарнійших українських пісень, 560 шпильок і ґаранцію на 20 лїт.

При одержаню машини і даруньків, заплатите решту $17.50.

MELROSE GRAFONOLA CO.,
752 Melrose Avenue,
Bronx, N. Y.

Імя .....
Улиця .....
Місто V-20

АКУШЕР-СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. I. MICHEL

Хірург і спеціяліст у всїх недугах і недомаганях женщин. Довголїтна практика і досьвід. Уживає нові медичні методи.

Також лїчить всї загальні недуги мущин, женщин і дїтий.

Години приняти: 8. до 10. рано: 12. до 2. пополудни; 6. до 8. год. веч.
В недїлї до 1-ої год. веч.

106 East 7th Street, NEW YORK CITY.
(напротив костела).

Телефон: Orchard 1496.

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ.

При поворотї до краю і тут в Америцї нема лїпшого ремесла від автомобільового. Наша школа видала 8.000 дол. на уладженє своєї школи. Нові машини. Хто навчить ся ними керувати, той стане добрим шофером. Відчисть по всї часи. Зважте, що наша школа лїпша від других тодо II ґрадуєм. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є денні і вечірні курси. Можете платити тижнево. Заки підете до другої школи, найдіть і порівняйте.

ЗАПИСУЙТЕСЬ ДО ШКОЛИ ЩЕ НИНІ.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 54th St., NEW YORK, N. Y. 108-24

ЛІКАР з поверх 37-лїтною практикою,

ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМОЧИ.

Много в много людий терпить і боїть від всїляких недуг і не находять помочи. Даремно витрачуючи свої гроші на всїлякі средства і лїки задля незнаня анґлїйської мови. Чому свої лїкарської практики стараємо ся помочи недугу так довго, як лїзнав усї причини і помічдоцїнє — приходить і надаєте поради, а се не коштує Вас нїчого. Тоді Проф. Овен, М. Д. сьвідомий Вашого здоровя і животности. Коли маєте рішенє — Тому не зволікайте, але прийдіть сейчас або опишіть в подробицях Вашї терпіня і недомаганя у Вашій рідній мові на отсе адресу:

PROF. OWEN, 221 E. 17th STREET, Dept. 12., NEW YORK, N. Y.

Години офісові: Щодня від 10-ої до 5-ої. В недїлї від 10-ої до 1-ої. У вівторки і пятниці від 10-ої до 8-ої годині вечер.